8554 AA 60100200
OSREDNJA KNJIŽNICA
P.P.126
66001 KOPER

PRIMORSKI DNEVNIK

Poštnina plačana v gotovini Abb. postale I gruppo
Cena 300 lir
Leto XXXV. Št. 282 (10.501)
TRST, sreda, 5. decembra 1979

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni «Doberdob» v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni «Slovenija» pod Vojskim pri Idriji, do 8. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasužnjeni Evropi.

OB ZAČETKU RAZPRAVE V POSLANSKI ZBORNICI

Cossiga potrdil že znana stališča vlade za namestitev «evroizstrelkov» v Italiji

Ministrski predsednik je na omiljen način a vendarle zelo odločno zavrnil predloge komunistov in socialistov - Pričakovanje za današnje posege Zaccagninija, Berlinguerja in drugih tajnikov strank

RIM — Francesco Cossiga se je včeraj v poslanski zbornici poslužil običajne sheme. Vsem je delil hvale, predvsem zaveznikom v vladi ampak tudi komunistom, govoril je umirjeno, pokazal je spoštovanje in oliko, ko pa je prešel k razlaganju stališč vlade o «evroizstrelkih» je ponovil natančno tisto, kar je sklenila vlada v začetku novembra. Ne le zato, ker je označil predlog KPI kot «hipotekarno barantanje» z zamrznitvijo lova na evropsko strateško oboroževanje, ampak tudi zato, ker je na dolgo in široko navajal govor tajnika PSI Craxija v nedeljo v Milanu, vendar v svoj predlog ni vključil «razrešilne» postavke, po kateri bi — kot predlagajo socialisti — prekinili z nameščanjem novih raket, če bi stekla pogajanja z državami varsavskega pakta. Gre za pogoj, ki ne spreminja bistva vprašanja, saj le predvideva, da bo Italija sicer sprejela predloge NATO, vendar bo spremenila svoje stališče če bo SZ pokazala pripravljenost, da umakne rakete «SS 20».

Nihče ne dvomi v izid glasovanja. Ministrski predsednik, ki je v svojem posegu jasno pokazal, da se italijanska vlada odpoveduje sprejemu samostojne in aktivne linije o zunanji politiki in o razorožitvi se je izognil obravnavanju pomembnega vprašanja miru v svetu in se je omejil, s lopico nestvarnih besed, na regionalistični in provincialni viziji vojaških ravnovesij in ni našel drugih utemeljitev kot opozoril na obvezo o «lojalnosti» Italije do svojih zaveznikov. «Lojalnost» pa v tem primeru pomeni zavračanje možnosti kritičnega ocenjevanja in razprave o kateremkoli predlogu, ki prihaja z onstran oceana, ne glede na probleme, ki jih ta «lojalnost» odpira v Evropi in v svetu.

Komunisti so stalno prekinjali Cossigo, ki je nadaljeval z branjem svojega govora; spodbujal jih je tudi nepričakovan uspeh manifestacije za mir, ki se je odvijala prejšnjega dne po rimskih ulicah. Ko so zapuščali dvorano, so dejali, da je bil Cossigov govor «hinavski». Danes bo govoril Berlinguer in že so napovedali «oster» poseg. Možnost glasovanja o dokumentu, kjer bi se komunisti pozitivno izrekli o načelnem delu dokumenta in nato glasovali proti izvršilnemu delu, ki predvideva sprejem predloga NATO, je torej čedalje manj verjetna.

Še težja je možnost takega glasovanja, kakršno je bilo za Evropski denarni sistem. Po govoricah, ki se širijo v parlamentu, še zlasti po včerajšnjem dopoldanskem sestanku demokristjanskega vrha, ki mu je prisostvoval tudi Cossiga, naj bi torej predsednik vlade naredil vse, le da na omiljen način predstavi stališče, ki je dejansko odločnejše od tistega, ki je bilo predvideno. Njegova stranka mu je dala naravnost brutalna navodila. Če to drži, potem od današnjega Zaccagninijevega posega ni mogoče pričakovati odprtja. Ta demokristjanska stališča vsekakor preveva «atlantizem» v še večji meri kot v 50. letih, tudi če upoštevamo navdih namigov papeža na to vprašanje v zadnjem času, ki jih tisk vladnih strank skrbno prikriva. Tednik Il mondo bo v prihodnji števili objavil stališče škofa iz Ivree msgr. Bettazzija o tem vprašanju in pravijo, da je stališče zelo blizu predlogu KPI.

Zelo bodobno stališče sta zavzeli Katoliška akcija in Comunione e liberazione, organizaciji, ki sta običajno na nasprotujočih si okopih. Vse to priča o zavzetosti Cerkve in papeža za vprašanje miru. Verjetno prav zaradi tega in ne zaradi političnih skrbi vlada in KD nazvven nočeta dramatizirati sopoda s KPI o «evroizstrelkih». Skrajno atlantistične usmeritve so neomajne, vendar pa je Cossiga hotel zagotoviti komunistom, da nihče ne bo nikoli dvomil v njihovo avtonomijo in da bo razpredel špekulacije zaradi predvidenega «ne» namestitvi raket cruise v Italiji.

Ostajajo še socialisti. Po smernicah, ki so dozorele pri strankinem vodstvu, naj bi se socialisti potem ko je bil zavrnjen njihov predlog (ki ga je včeraj v Berlinu ponovil kancler Schmidt) izrekli proti namestitvi raket. Tako pravi Riccardo Lombardi in Michele Achilli, ki je včeraj dejal, da ni nikoli podpisal resolucije PSI je prav tako napovedal, da bo glasoval proti vladnemu predlogu, tudi če bi moral to narediti v osebnem imenu. Če bi tudi Craxi zavzel to stališče, bi imeli vladno krizo. V nasprotnem primeru pa bi lahko ugotovili, da socialisti soglašajo s Cossigovim stališčem.

P. P.

TASS o jedrskem oboroževanju NATO

MOSKVA — Tiskovna agencija TASS je s slikovitim naslovom «Puhlost besedičenja propagandistov NATO» objavila stališče o načelu Zahoda, po katerem je treba sprejeti vsak sklep v zvezi z raketnim oboroževanjem istočasno s ponudbo SZ po pogajanjih za omejitev jedrskega oboroževanja v Evropi. Komentator Vladimir Gončarov ironizira o tem predlogu in o «intenzivni propagandni kampanji politikov, statistov in komunikacijskih sredstev» ter pravi, da gre za «izpiranje možganov prebivalcem zahodne Evrope, ki so močno zaskrbljeni zaradi možnosti nadaljnjega naraščanja napetosti na tej celini». Uradna sovjetska agencija nato v zvezi z besedo «pogajanja» polemizira, da je treba razlikovati med takojšnjimi pogajanji, kakršna predlaga SZ in med pogajanji, ki jih predlaga NATO in ki «temeljijo na že oviti spirali oboroževanja s 600 novimi izstrelki, naperjenimi proti Sovjetski zvezi.»

OBČNI ZBOR SLOVENSKIH ŠOLNIKOV

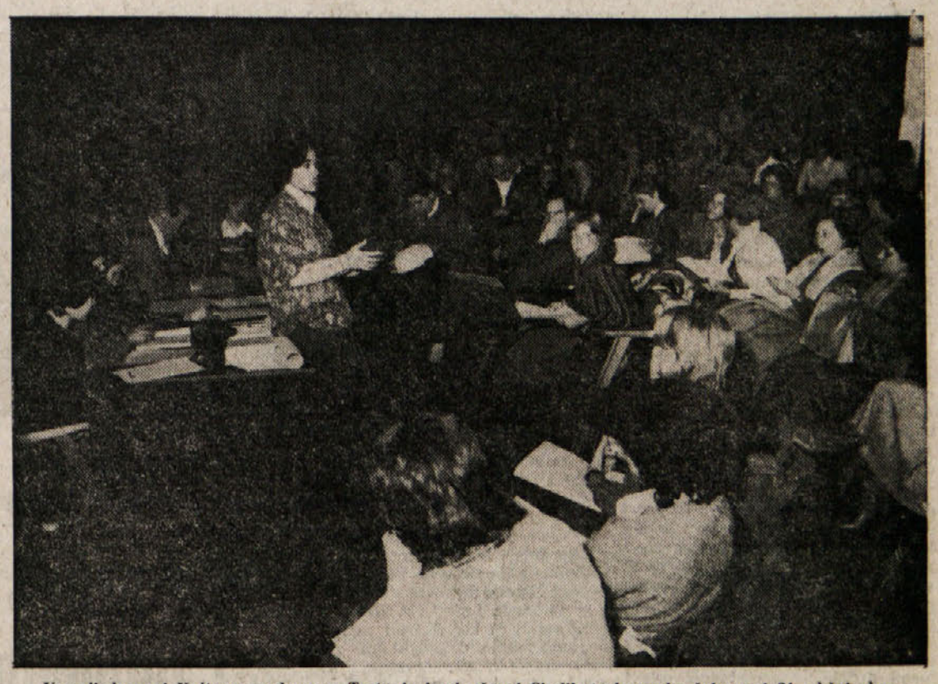

V mali dvorani Kulturnega doma v Trstu je imel včeraj Sindikat slovenske šole svoj 24. občni zbor Poročilo na 2. strani

SPRIČO NEGIBNOSTI ALI NENAČRTNIH UKREPOV

Nezadovoljstvo sindikatov do zadržanja vlade narašča

Napovedana nova stavka železničarjev - Enotna zveza zahteva nujno srečanje s Scottijem

RIM — Cossigova vlada daje vtis, s svojim zadržanjem, ki koleba med zavlačevanjem in negibnostjo pri reševanju perečih vprašanj gospodarskega in družbenega značaja in izdajanjem neusklajenih ukrepov od primera do primera, da išče zaostritev odnosov s sindikalnimi organizacijami. Enotna sindikalna zveza CGIL - CISL - UIL popolnoma upravičeno vztrája na potrebi po dogovoru o usklajenih in postopnih ukrepih, ki naj rešujejo najnujnejše probleme, kot so naraščajoča inflacija, energetski primanjkljaj, preosnova gospodarskega ustroja, terorizem, v načrtovalnem okviru.

V ta namen so z nemajhnimi težavami in z velikim čutom odgovornosti izdelali platformo predlogov in zahtev glede posegov za zaščito najšibkejših slojev pred posledicami inflacije, glede pobud za premoštitev energetske krize, za prilagoditev tarif javnih storitev v okviru njihove posodobitve, za oživitev zaposlitve in za demokratizacijo ter večjo usposobitev sil javnega reda. Toda vlada je po nekaj sestankih na vrhu med Cossigo in njegovimi ministri ter Lamo, Carnitijem in Benvenutom, ostala gluha na vztrajne zahteve po jasnih odgovorih, čeprav so jih sindikati podkrepili tudi s stavkovnimi akcijami.

Zgovorna primera nerazumljive negibnosti vlade, oziroma njenega brezobzirnega ukrepanja, ki ne upošteva potrebe po usklajevalnem okviru, sta razvidna iz položaja državnih železnic in iz vladnih odločitev glede mobilnosti delovne sile. Pri železnicah je vlada letos že dvakrat povišala tarife, ni pa bila sposobna dati nobenega odgovora na zahteve po preustroju podjetja. Enotna strokovna sindikalna zveza je bila zato prisiljena napovedati novo vsedržavno 24-urno stavko, ki se bo začela ob 21. uri v nedeljo, 16. t.m. Le malo upanja ostaja, po zadnjih jalovih srečanjih z ministrom Pretijem, da bi ta mogel dati sindikatom zadovoljive odgovore na prihodnjem sestanku, ki bo 13. t.m. Če pa ne bodo pogajanja napredovala do konca leta, bodo sindikati najbrž klicali v odločnejšo akcijo vse delavce prevoznega sektorja.

Enotna sindikalna zveza je po drugi strani objavila včeraj sporočilo, v katerem izraža veliko zaskrbljenost nad zadnjimi ukrepi ministra za delo Scottija o mobilnosti delovne sile in preureditvi dopolnilne blagajne. Vodstvo CGIL - CISL - UIL je namreč bilo seznanjeno z vsebino zakonskih norm, ki jih je vlada odobrila na svoji zadnji seji, zgolj po poročilih v tisku, sindikatov sploh niso vprašali za mnenje. Zato ugotavlja, da vlada vztraja pri izdajanju razpršenih ukrepov, ki ne dajejo nobenega jamstva za usklajeno in načrtno reševanje problemov in uvajajo nevarne elemente protislovnosti. Enotna sindikalna zveza zaradi tega zahteva nujno srečanje z ministrom Scottijem, ki ga obenem poziva, naj poskrbi za prilagoditev splošnih pogodbenih normativov, kot se je bil že obvezal. (lv)

Kmalu nov zakon za zaščito jugoslovanskih delavcev v tujini

BEOGRAD — Dosedanji zakon o zaščiti jugoslovanskih državljanov na začasnem delu v tujini se bo še ta mesec bistveno spremenil, ko bodo spremembe, tako pričakujejo, sprejeli delegati jugoslovanske skupščine. Spremembe zakona so osredotočene na to, da je treba zaščititi položaj delavcev v tujini in zagotoviti njihove pravice kot tudi pravice njihovih družin. Spremembe predvidevajo tudi obveznosti glede pogojev za postopno vrnitev jugoslovanskih državljanov z začasnega dela v tujini in za njihovo zaposlitev v domovini.

Stari zakon je bil namreč sprejet v času, ko je bilo zaradi omejenega zaposlovanja odhajanje jugoslovanskih delavcev v tujino tako rekoč nujno, medtem se je položaj spremenil in zato zvezni izvršni svet predlaga te spremembe.

Delavcem, ki delajo v tujini in njihovim družinam bodo morale države kamor odhajajo na delo zagotoviti praktično popolnoma enake pogoje kot bi jih imel delavec v Jugoslaviji, to je zdravstveno pokojninsko in invalidsko zavarovanje, zaščito pred sodišči, dodatek na otroke, pravico do izobraževanja, pravico do zagotovitve šolske in predšolske vzgoje in tako dalje.

(jp)

Proces proti rdečim brigadam

Sile javnega reda pred bivšo vojašnico «Lamarmora» v Turinu, kjer se v teh dneh nadaljuje prizivna sodna obravnava proti «zgodovinskemu jedru» teroristične skupine. Poročilo na 6. strani (Telefoto AP)

V SVETOVNI ORGANIZACIJI DOSEGLI SOGLASJE

VARNOSTNI SVET OZN ZAHTEVA OSVOBODITEV AMERIŠKIH TALCEV

Iran vztraja pri svoji zahtevi, naj Amerika izroči šaha - Ugibanja o prihodnji tarči Homeinijeve gonje - Iran pošlje v Libanon svoje prostovoljce

NEW YORK — Varnostni svet OZN je sinoči soglasno odobril resolucijo, ki zahteva od Irana takojšnjo izpustitev vseh ameriških talcev, ki jim je treba zagotoviti vsa jamstva, da lahko varno zapustijo državo. Svetovna organizacija se je torej omejila le na «enotno zahtevo» in ni obsodila ravnanje iranskih oblasti, kar bi bilo v sedanjem trenutku skrajno nevarno. Združene države Amerike so zabeležile pomembno mednarodno zmago, obenem pa je to tudi zmaga svetovne organizacije, ki jo je Washington v preteklosti tolikokrat podcenjeval. Iran je sedaj osamljen kot malokdaj v preteklosti Iranska revolucija je s svojo nezaupnico Združenim narodom dokazala, da se ne zmeni za mnenja svetovne organizacije, kar je močno orožje v rokah vseh tistih, ki jim je iranska revolucija trn v peti.

Vsega tega pa se v Iranu ne zavedajo. Oblasti še vedno trdijo, da je OZN pod vplivom ZDA in zato ne bodo sprejele nobene resolucije in se ne bodo pogajale o usodi talcev, dokler ne bo Washington izročil iranskim sodnim oblastem bivšega šaha

Upanja o iranskem popuščanju po referendumu pa so se medtem razblinila. Političnim opazovalcem je popolnoma jasno, da kljub uradnim verzijam, ni bilo pričakovanega plebiscitarnega odziva. Protiameriško gonjo so mnogi na Zahodu ocenjevali kot katalizator, ki bi moral strniti vse iranske sile ob ajatulahu Homeiniju in omogočiti plebiscitarni odziv na referendumu. Trenutno ni še povsem jasno, če je to bil glavni razlog napada islamskih študentov na ameriško veleposlaništvo. Med pesimisti se vedno bolj širi prepričanje, da protiameriške gonje niso narekovali samo notranji problemi, temveč so bistvo nove iranske zunanje politike.

S tega vidika postaja tudi jasna dvoumna vloga Sovjetske zveze, ki načelno v varnostnem svetu zahteva izpustitev ameriških talcev, njena sredstva javnega obveščanja pa opravičujejo napad islamskih študentov na veleposlaništvo. Kremelj je ostro nastopil proti prisotnosti ameriškega brodovja v Perzijsko - arabskem zalivu in jo ocenil kot «strategijo topnjač», ki hoče zrušiti iranski revolucionarni režim. Moskva je obenem tudi povedala, da ne bo ostala ob strani, če bi ZDA napadle Iran. Tako ponudbo je iranski zunanji minister Ghotbzade takoj zavrnil, ko je včeraj izjavil, da Iran ne bo dopuščal nobenega sovjetskega mešavanja, če bi ga ZDA napadle.

Homeini je pred tedni enostransko zavrnil sovjetsko - iranski sporazum, ki je dovoljeval sovjetski poseg v primeru ogrožanja sovjetskih interesov. Tudi iranska komunistična partija Tudeh, ki je pozvala svoje člane, naj volijo islamsko ustavo, je spoznala, da za ajatulahe ni večjih razlik med pogansko Ameriko in brezbožno Sovjetsko zvezo. Iranski komunisti se bojijo, da bo Homeini poiskal novega «vraga», ki bi lahko bila Sovjetska zveza. Na Zahodu pa domnevajo, da bo Homeini naščuval sedaj svoje množice proti Kurdom, a dosedanje izkušnje so pokazale, da se iranskim teokratom splačajo zunanji sovražniki in v takem primeru so Tudehove skrbi upravičene.

Da so trditve o iskanju tujih sovražnikov upravičene, dovolj zgovorno potrjuje vest, da bo v soboto odpotovala v Libanon prva skupina 1.000 iranskih prostovoljcev, ki bo podprla Palestince v boju proti Izraelcem. Homeinijeva zunanja politika se torej ne omejuje zgolj na grožnje, a prehaja tudi k dejanjem. Rojstvo novega kalifata na Iranskem višavju pa bo najbolj boleče prav za bližnje arabske islamske države. Iranske oblasti so že pričele z besednimi napadi proti Iraku, kjer sunitska manjšina vlada šiitski večini. V svoji verski gorečnosti pa iranski ajatulahi ne prizanašajo niti Saudovi Arabiji. K sreči ni Iran dobil še posnemalcev, če izvzamemo gostobesednega Gedafija in razne islamske fanatične organizacije

V Washingtonu pa so kljub temu zaskrbljeni. Pred sabo imajo nepredvidljiv režim. Vsa dosedanja predvidevanja kljub kompjuterski pomoči so se izjalovila. Analitiki dvajsetega stoletja niso kos šiitski revolucionarni logiki.

PO VOLILNI ZMAGI ZMERNIH SIL

Portugalska levica pred težko nalogo

Previdne izjave socialdemokratskega voditelja Sa' Carneira - Nejasne politične perspektive

LIZBONA — «25. april je skopnel v soncu neke decembrske nedelje», tako je triumfalistično napisal portugalski desničarski dnevnik O dia še pred volilno zmago konservativno-desničarske koalicije socialdemokratov, centristov in monarhistov. Številke jasno govorijo v prid desnici, ki je zelo spretno izkoristila napake naprednih sil ter predvsem Soaresove stranke, ki je izgubila največ parlamentarnih mandatov. Kljub temu pa so politične perspektive v državi, danes kot morda nikoli prej po revoluciji, skrajno nejasne ter dopuščajo številna predvidevanja glede temeljnih smernic nove vlade.

Francisco Sa' Carneiro, socialdemokratski prvak, ki bo skoraj gotovo novi ministrski predsednik, ne skriva zadovoljstva zaradi volilne zmage, je pa skrajno previden pri ocenah nove politične situacije. «Demokratično zavezništvo» se gotovo ne bo izpostavilo radikalnim vladnim načrtom, ampak bo brez dvoma postopoma «gradilo» redne politične volitve, ki bodo na sporedu čez osem mesecev in ki bodo gotovo odločilnega pomena za razvoj Portugalske.

Med tem časom bo zanimivo videti, kako bodo komunisti in socialisti s konkretnimi ukrepi znali reagirati na zmago zmernih sil ter ponovno uresničiti pogrešano akcijsko enotnost. Komunike, ki ga je izdala socialistična stranka po volitvah, je v ta namen optimističen ter daje upati, da bosta morda že v kratkem Cunhal in Soares našla vsaj pri nekaterih temeljnih problemih skupen jezik. Ideološka in taktična nesoglasja že nekaj let burijo duhove ter spodbujajo polemike med strankama v pridi zmernim silam in pristašem generala Spinole, med katerimi lahko uvrščamo tudi Sa' Carneira. Mednarodna desnica in «prikazen» bavarskega prvaka Straussa lebdita tudi nad Portugalsko ter se veselita uspeha velike koalicije. «Zgubiti bitko še ne pomeni izgubiti vojne» je izjavil včeraj novinarjem Mario Soares ter tako potrdil voljo levice, ki torej ne misliti ostati križem rok pred dogajanji in pred politiko nove vlade. (st)

RIM — Predsednica evropskega parlamenta Simone Veil je zaključila svoj obisk v Italiji. V zadnjem dnevu se je sestala s predsednico italijanskega parlamenta Jottijevo in s predsednikom senata Fanfanijem. Govor je bil o tesnejšem sodelovanju med italijanskim in evropskim parlamentom. Kar zadeva krizo, ki je prišla do izraza na zadnjem zasedanju na vrhu EGS, je Simon Veil dejala, da je evropski parlament že predlagal nekatere rešitve in da bo dal tudi v prihodnosti nekatere konstruktivne predloge.

JANEZ STANOVNIK NA POLITIČNEM AKTIVU SLOVENIJE

Energija pogojuje rast svetovnega gospodarstva

Rešitev krize le v novi mednarodni gospodarski ureditvi

LJUBLJANA — Izvršni sekretar evropske gospodarske komisije Janez Stanovnik je govoril političnemu aktivu Slovenije o gospodarskih gibanjih v Evropi in v razvitem svetu, ter o njihovem vplivu na gospodarstva nerazvitih in dežel v razvoju. Po njegovih besedah je osnovni problem, ki ta trenutek pogojuje razvoj svetovnega gospodarstva energija, že razvite dežele so na primer prisiljene oddvajati 25 do 40 odstotkov nacionalnega dohodka za zagotovitev primarne energije. To vprašanje seveda še bolj prizadene nerazvite dežele. Ko je govoril o splošni gospodarski situaciji v Evropi je Stanovnik opozoril, da se nadaljuje velika inflacija, ki jo v znatni meri povzroča pritisk na zaslužek, ki je večji od resničnega povečanja produktivnosti.

V razvitih deželah, po mnenju Stanovnika, ni rešitev v zaustavljanju rasti zaslužka, temveč v sorazmerno večjem naraščanju produktivnosti. To pa je zaradi vse bolj organiziranega in razmeroma vse močnejšega delavskega gibanja in njenih sindikatov, vse težje uresničiti. Hkrati razvite dežele vse bolj ščitijo svoje gospodarstvo, tako da je zdaj že več kot tretjina svetovne trgovine zaščitena s protekcionističnimi ukrepi. To se seveda še posebej neugodno odraža na gospodarstva nerazvitih držav. Po teh ugotovitvah je Stanovnik pojasnil, da je rešitev samo v novi mednarodni delitvi dela, v kateri bi nerazvite dežele po zaslugi svojih primerjalnih prednosti in naravnih bogastev, lahko dobile ustrezno mesto v novi mednarodni gospodarski ureditvi.

(jp)

KUVAJT — Zasedanje ministrov arabskih držav proizvajalk nafte se je nepričakovano zaključilo že sinoči. Po neuradnih vesteh sta na sinočnjem zasedanju Sirija in Libija predlagali solidarnostno resolucijo z Iranom, nakar je saudski predstavnik Jamani v znamenje protesta zapustil konferenco, ki so jo tako morali zaključiti. Sklepni komunike je zelo splošen in govori o potrebi po enotni energetski strategiji arabskih držav.

PADOVA — Policija je včeraj aretirala tri mlade skrajneže, dva moška in žensko, ki so obtoženi, da so v ponedeljek ponoči z zažigalnimi bombami napadli uredništvo dnevnika «Giornale di Vicenza».

BEOGRAD — Predsednik zveznega izvršnega sveta Veselin Djuranović je včeraj odpotoval na uradni prijateljski obisk v Tunizijo.

Posvet pravnikov za tožbo proti Fiatu

TURIN — Spor med sindikati in industrijskim koncernom Fiat, ki je povezan z odpustitvijo 61 delavcev, se nadaljuje po pravni poti. Danes se sestane pravni kolegij zagovornikov, ki jih je 50 odpuščenim dodelila enotna sindikalna zveza CGIL - CISL - UIL. Na posvetu bodo opredelili smernice, ki jih bodo vodile v bližnjem procesu pred sodnikom za delovne spore. Obenem bodo pravniki sestavili tudi besedilo tožbe, ki jo bo sindikalna zveza samostojno vložila proti Fiatu zaradi kršitve čl. 28 zakona o delavskih pravicah.

DRUGI DAN KONGRESA ZAHODNONEMŠKIH SOCIALDEMOKRATOV

Schmidt poudaril neizogibnost sklepa o namestitvi jedrskih izstrelkov v ZRN

ZAHODNI BERLIN — V svojem posegu v drugem dnevu socialdemokratskega kongresa je kancler Helmut Schmidt obravnaval vse velike teme, s katerimi se bodo morali nemški socialdemokrati spopasti med skorajšnjo volilno kampanjo. Gre za vprašanja, ki jih je obravnaval v ponedeljek v svojem uvodnem poročilu tudi predsednik SPD Willy Brandt, vendar mnogo bolj milo, saj je bilo očitno, da se noče zameriti niti desnemu niti levemu krilu v stranki.

Schmindt je bil mnogo bolj neposreden in se je zelo odločno spopadel z obema osrednjima vprašanjema tega kongresa: s posodobljenjem jedrske oborožitve NATO in z jedrsko energijo. Glede slednjega vprašanja je stališče zveznega kanclerja ostalo nespremenjeno. Schmidt je namreč mnenja, da so jedrske centrale neobhodno potrebne za rešitev energetske krize Kar zadeva evroizstrelke pa so politični opazovalci ugotovili, da se je Schmidt približal stališčem onega krila v stranki, ki sicer ne nasprotuje namestitvi jedrskih izstrelkov, češ da je to neizogibno, temveč zagovarja začasnost tega ukrepa. In prav na to stališče naj bi se kancler skliceval, ko je dejal, da bo komaj v prihodnjih letih mogoče oceniti, če potek pogajanj med Vzhodom in Zahodom upravičuje odpoved jedrski oborožitvi.

Zvezni kancler je opozoril delegate, da bo imel ta kongres neposredne posledice na politične volitve, ki bodo leta 1980 ter je pozval vse prisotne, naj dokažejo, da so zmožni odločanja. Izrazil je prepričanje, da na kongresu ne bo prišlo do razkolov, ki si jih nekateri na skritem želijo. Tudi on je, kot v ponedeljek Brandt, ostro napadel voditelja bavarske krščanske demokracije Franza Josefa Straussa, ki ga je označil kot «nezanesljivega človeka», ki lahko uniči vse to, kar je Zahodna Nemčija v teh povojnih letih dosegla. V imenu skupne borbe zoper to nevarnost je Schmidt zahteval od socialdemokratov večjo enotnost.

Ob koncu je Helmut Schmidt tudi izrazil solidarnost Zahodne Nemčije z Američani glede zadnjih dogodkov v Teheranu. «Iz lastne izkušnje vemo, kaj pomeni strah za usodo talcev in smo zato solidarni z našimi prijatelji Američani in s predsednikom Carterjem,» je dejal Helmut Schmidt, ki je dodal, da ZRN spoštuje pravico iranskega ljudstva, da si samo izbere svojo usodo in svojo bodočnost, vendar zahteva takojšnjo osvoboditev talcev. (if)

Pohitimo!
BREZPLAČNI
PRIMORSKI DNEVNIK
Novi naročniki Primorskega dnevnika za leto
1980
bodo prejemali dnevnik že takoj in brezplačno do konca tekočega leta

VČERAJ V MALI DVORANI KULTURNEGA DOMA OB ŠTEVILNI PRISOTNOSTI ČLANOV

OBČNI ZBOR SINDIKATA SLOVENSKE ŠOLE POTRDIL ŠOLNIKI HOČEJO DATI SVOJ DOPRINOS NAŠI ŠOLI

Tajniško poročilo Živke Marc in poročila odgovornih za razne odseke - «Sedanji moment primeren, da se spet načne problem slovenskega šolskega okraja» - Izvolitev novega odbora

Razširitev delovanja na šole vseh vrst in stopenj, nadaljevanje boja za rešitev velikih in majhnih problemov, s katerimi se vsakodnevno spoprijema slovensko šolstvo v Italiji, iskanje novih sodobnih poti za kvaliteten dvig naše šole in sodelovanja z drugimi šolskimi, političnimi in kulturnimi dejavniki v našem prostoru — vse to je pomenil 24. občni zbor Sindikata slovenske šole, ki je potekal včeraj v mali dvorani Kulturnega doma v Trstu in ki se ga je udeležilo presenetljivo lepo število učnega osebja na naših šolah. Prisotnost skoraj 200 otroških vrtnaric, učiteljev, profesorjev in ravnateljev, ki so sledili poročilom ter s svojimi predlogi sodelovali v razpravi, moramo sprejeti z zadovoljstvom, saj dokazuje, da se šolniki, kljub kritikam, ki so jim občasno podvrženi, zanimajo za našo šolo in jo hočejo tudi izboljšati.

Po manjšem zapletu ob izvolitvi delovnega predsedstva in po pozdravnih nagovorih tajnika Sindikata slovenske šole v Gorici Marjana Bednarika ter predstavnika sindikalne federacije Franca Evangelista — prisotni so bili tudi jugoslovanski pedagoški svetovalec v Trstu prof. Janez Sivec, predsednik odbora za šolstvo pri SKGZ Edmund Košuta in predstavnik dijakov višjih srednjih šol — je dnevni red skupščine stekel s poročili tajnika in odgovornih za posamezne odseke v sklopu sindikata.

Tajnica Živka Marc je v svojem poročilu omenila vse pobude, ki jih je izvedel sindikat v kratki devetmesečni mandatni dobi od zadnjega občnega zbora dalje. V prvi vrsti je naglasila posvet o poklicnem izobraževanju, ki ga je priredil SSŠ v sodelovanju s Slovenskim raziskovalnim inštitutom in poznejšo ustanovitev Slovenskega deželnega zavoda za poklicno izobraževanje; važna pridobitev, ki jo je izboril sindikat, so tečaji «150 ur» v slovenskem jeziku za dosego diplome nižje srednje šole, organizacija pa si še vedno prizadeva, da bi pristojni organi čimprej privolili v odprtje zavoda za geometre pri zavodu «Zois» in za elektrotehnike pri industrijskem zavodu «Volta». V teku leta se je predstavništvo sindikata srečalo z generalnim konzulom SFRJ v Trstu Štefanom Cigojem. Na sestanku so podrobneje obravnavali pereče probleme, kot so miljski šolski center in priznanje jugoslovanskih diplom, imelo pa je tudi vrsto sestankov s konfederalnimi sindikati in srečanja na raznih višjih šolah za razprave o reformi višje srednje šole. Tajnica SSŠ je nato dejala, da sma tra odbor SSŠ sedanji moment za primeren in nujen, da se spet načne problem šolskega okraja in avtonomije slovenske šole. V tej zvezi je sindikat naslovil na predsedstvo vlade telegram, v katerem se zavzema za ustanovitev avtonomnega šolskega okraja za slovenske šole v naši deželi.

Po blagajniškem poročilu Stojana Corbattija je Alenka Rebula poročala o naših vrtcih. Delo, povezovanje z vrtci je precej težko, zaradi česar je nujno sodelovanje z vrtnaricami (v novem odboru sta dve vrtnarici), največje težave, s katerimi se srečujejo vrtnarice pa zadevajo službeni položaj in strokovno usposabljanje («Mlade vrtnarice so ob prihodu v vrtce največkrat prepuščene, predane same sebi»). Od koncu je prisotnim še predstavila anketo o seminarju za slovenske šolnike, ki naj bi služila za pripravo tem in predavanj na prihodnjih tovrstnih pobudah.

Marina Gulin je omenila težave, s katerimi se srečujejo na osnovnih šolah; v prvi vrsti gre za pomanjkanje nadzornika, pomanjkanje treh didaktičnih ravnateljev, osnovne šole so od začetka šolskega leta brez vpisnic, pomanjkanje učnih moči (o imenovanju novih so razpravljali na sestanku na skrbništvu) najavila pa je tudi proslavo 200-letnice škedenjske šole, v sklopu katere bodo priredili razpravo o slovenskem šolstvu na Tržaškem.

Poročilo o delovanju pedagoškega odseka je imela Sonja Čebulec, v katerem je podčrtala velik pomen dopolnilnega izobraževanja šolnikov. Dejala je, da bi morali na šolah pripraviti predavanja za preverjanje lastne prakse, pripomnila pa je tudi, da bi se moral odsek povezati s Slorijem in odborom za šolstvo pri SKGZ za skupno analizo in preučitev problema.

O Deželnem zavodu za pedagoško raziskovanje, eksperimentacijo in dopolnilno izobraževanje IRRSAE je govorila članica njegovega upravnega sveta Sheila Lavrenčič. Zavod bi moral voditi in koordinirati razvojno raziskovalno dejavnost na področju vzgoje in izobraževanja. Prav zaradi njegovega pomena so v poznejši razpravi ustanovili šestčlanski odbor za dopolnilno izobraževanje, ki bi moral slediti delovanju zavoda.

O svojem delovanju v Vsedržavnem šolskem svetu je poročal njegov član Samo Pahor; za njim je spregovoril Marko Paulin, član sindikalne komisije pri šolskem skrbništvu, ki je v svojem posegu omenil pobude v korist slovenskega šolstva, ki jih je izvedla komisija, poročal pa je tudi o sodelovanju med tržaškim in goriškim tajništvom sindikata. Marta Ivašič je spregovorila o novi delovni pogodbi, ki je še v pripravljalni fazi. V tej zvezi bi morali sindikati pripraviti tudi ustrezni osnutek za slovensko šolo. Ivašičeva se je zadržala tudi pri problemu reforme višje srednje šole.

Po poročilu nadzornega odbora in razrešnici staremu odboru so sledile volitve. V glavni odbor so bili izvoljeni Živka Marc, Marko Paulin, Stojan Corbatti, Marina Gulin, Lučka Batista, Mariza Škerk, Suzi Pertot, Stanko Škrinjar, Milena Pedovan, Mariza Santi, Ida Gregori, Rosana Tul, Nadja Madanja, Nadja Massera in Danjela Ščuka. Nadzorni odbor sestavljajo Jožko Baša, Bruno Kralj in Daša Svetina, razsodišče pa Iva Bonè, Egidij Košuta in Marija Kacin. Odbor se bo sestal na prvi seji v torek, 11. t.m., ob 15. uri.

Predsedstvo občnega zbora sindikata šolnikov

Na kongresih sekcij izbrali delegate za kongres KD

V nedeljo so se v vseh štirih pokrajinah dežele zaključili sekcijski kongresi krščanske demokracije. Strankini člani so namreč volili svoje kandidate, ki jih bodo zastopali na deželnem kongresu, ki bo v prvi polovici meseca januarja. Na tem kongresu pa bodo izvolili delegate, ki bodo zastopali stranko relativne večine v deželi na vsedržavnem kongresu, ki bo proti koncu meseca januarja.

V tržaški pokrajini je največ glasov prejela Zaccagninijeva struja (40,7 od sto), ki si je zagotovila 9 delegatov, sledijo ji dorotejci in fanfanijevci z 31,7 od sto glasov in 7 delegati ter forzanovisti (skupno z andreottijevci in bazisti), ki so zbrali 28,9 od sto glasov in 7 delegatov.

V goriški pokrajini je premočno zmagala Zaccagninijeva struja s 66,3 od sto glasov, sledijo ji forzanovisti (z andreottijevci in bazisti) z 21,8 od sto glasov ter fanfanijevci in dorotejci z 11,9 od sto glasov.

V videmski pokrajin so največji uspeh zabeležili forzanovisti (skupno z bazisti) s 40,5 od sto glasov, sledijo jim Zaccagninijeva struja s 35 od sto glasov, fanfanijevci in dorotejci z 18 od sto glasov ter andeottijevci s 6,5 od sto glasov.

Tudi v pordenonski pokrajini je največji uspeh požela Zaccagninijeva struja s 36,6 od sto glasov; sledijo ji forzanovisti (skupno s bazisti) s 30,3 od sto glasov, fanfanijevci in dorotejci z 19,3 od sto glasov ter andreottijevci s 13,8 od sto glasov.

S SINOČNJE SEJE OBČINSKEGA SVETA

Naše predstavnike v raznih organih naj določijo slovenske organizacije

Zahteva KPI, naj bi to načelo veljalo tudi pri sestavi «kuratorija» muzeja «Revoltella», ni prodrla - Odobren sklep o podelitvi 5 milijonov lir pomoči za potresence v Črni gori

Sinoči se je ponovno sestal občinski svet. Na dnevnem redu je bila razprava o številnih vprašanjih, med katerimi so prednjačili problemi notranjeupravnega značaja, odobritev raznih sklepov občinskega odbora v zvezi z denarnimi prispevki, priznanimi raznim muzejskim in drugim ustanovam, in podobno.

V začetku seje je župan Cecovini sporočil svetovalcem, da je te dni posial članom tržaške delegacije, ki se je sestala v Rimu s funkcionarjem Traxlerjem v zvezi s problemi skupne industrijske cone na Krasu — v delegaciji so bili predstavniki strank, sindikalnih organizacij in gospodarskih ustanov z našega območja — protestno pismo, ker da sam kot župan direktno prizadetega mesta ni bil povabljen na srečanje.

Svet je nato nadaljeval razpravo in odobril pravilnik, na osnovi katerega bo urejeno delovanje mestnega muzeja Revoltella. V okviru tega vprašanja se je razvila debata, ki je mestoma zadevala tudi vprašanje, kako naj bodo v upravnem organu te ustanove zastopani Slovenci. Člen 6 pravilnika predvideva namreč prisotnost v «kuratoriju», ki bo vodil muzej, tudi enega predstavnika slovenske narodnostne skupnosti. Svetovalska skupina KPI je v tej zvezi svoj čas vložila popravek k izvirnemu besedilu zakona, po katerem naj bi predstavnika Slovencev imenovale v kuratorij same kulturne organizacije naše narodnostne skupnosti. Pri ustreznem glasovanju pa je prodrl popravek, ki ga je vložila svetovalska skupina KD in po katerem bo tudi predstavnika Slovencev v tem organu izvolil občinski svet. Za sprejem pravilnika s popravkom, ki so ga predložili demokristjani, so glasovali svetovalci KD, MSI, LpT; proti so glasovali radikalci in socialisti, komunisti in republikanec pa so se vzdržali.

V nadaljevanju seje je radikalec Ercolessi postavil zahtevo, naj bi občinski svet vzel kot nujno v pretres vprašanje onesnaženja zraka okrog upepeljevalnika pri Sv. Soboti, o čemer je njegova stranka svoj čas vložila posebno resolucijo. V dvorani so bili prisotni številni prebivalci s prizadetega območja, ki so sprejeli z glasnim negodovanjem županovo izjavo, češ da pristojno odborništvo ne razpolaga še z zadostnimi podatki, da bi občinska skupščina lahko takoj vzela v pretres omenjeni problem. Glasno oporekanje prizadetih očitno ni bilo po godu županu, ki je ukazal redarjem, naj publiko izženejo iz dvorane. To je izzvalo protest radikalcev in je Cecovini nato pristal na njihov predlog, naj odbornika Frausin in Rota sprejmeta delegacijo prebivalcev z ogroženega območja.

Kot se je že zgodilo na petkovi seji, je moral občinski odbor tudi sinoči — na zahtevo komunističnega svetovalca De Rose, ki jo je podprl tudi krščanski demokrat Abate — umakniti dva sklepa. Razlog je bil enak onemu, zaradi katerega je moral na petkovi seji umakniti sklep o finančnem obračunu delovanja poletnih centrov. Sklepa sta bila namreč predložena brez ustreznih spremnih poročil, čeprav so jih svetovalci zahtevali med razpravo v pristojni občinski komisiji. Šlo je namreč za dve važni urbanistični vprašanji, za rešitev katerih sta namenjeni več kot dve milijardi lir. Konkretno gledano je eden od dveh sklepov predvideval razširitev ceste na Katinari, ki bo služila novi bolnišnici. Poleg tega dela pa so predvidena še nekatera druga dela za skupno nekaj več kot dve milijardi izdatkov, ki bodo predvsem služila katinarski bolnišnici. Občinski odbor, oziroma odbornik Zandegiacomo, pa je enostavno predložil sklep, v smislu katerega bo občinska uprava uporabila nad dve milijardi lir za dela, ki bodo služila novi bolnišnici. Katere pa naj bi bile te strukture, ki jih bo treba zgraditi, ni znal povedati. Zato tudi protest De Rose in Abateja.

Občinski svet je na sinočnji seji odobril sklep, v smislu katerega bo podelil 10 milijonov lir za potresence v Črni gori in v Umbriji. Vsoto bodo razdelili na dva enaka dela; v bistvu gre za simbolično podporo, s katero je občinska uprava izkazala svojo solidarnost prizadetemu prebivalstvu.

NA VČERAJŠNJEM ZASEDANJU PRISTOJNIH STRANKINIH ORGANOV

Porazdelitev funkcij in nalog v pokrajinskem tajništvu KPI

Mesto Miloša Budina, ki je odstopil zaradi delovnih obveznosti, je v pokrajinskem tajništvu prevzel Stojan Spetič - Organizacija dela po departmajih

Na skupnem sestanku sta se včeraj sestala pokrajinski odbor in pokrajinska kontrolna komisija tržaške federacije KPI. Odobrili sta politično - organizacijski dokument, s katerim se sklicujejo letni sekcijski kongresi, ki bodo v mesecu januarju. Pokrajinska organa KPI sta nato proučila in odobrila predloge novega pokrajinskega tajnika Claudia Tonela o preureditvi delovnih sekcij, ki bodo v nadalje osnovane po departmajih.

Z nalogo političnega in operativnega koordiniranja med raznimi delovnimi sekcijami in komisijami strankinega pokrajinskega odbora so bili ustanovljeni naslednji departmaji:

1. departma za strankina vprašanja (organizacija, tovarne, delovna mesta, uprava, komisija za ideološka vprašanja in tečaje, ženska vprašanja, slovenska vprašanja in ZKMI);

2. departma za obveščanje, tisk in propagando (sekcija za tisk in propagando ter komisija za kulturna vprašanja);

3. departma za gospodarske in družbene probleme (gospodarstvo, urbanistika, šola in socialno skrbstvo);

4. departma za državna vprašanja (državna vprašanja in odnosi z deželo);

5. departma za javne uprave (pokrajina, občina, ustanove druge stopnje ter delovna sekcija za rajonske svete).

Na zasedanju sta pokrajinska organa KPI sprejela odstop Miloša Budina iz pokrajinskega tajništva, ki se je moral funkciji odpovedati zaradi delovnih ter študijskih obveznosti ter da bi se bolje posvetil vlogi komunističnega upravitelja v zgoniški občini in predsednika Kraške gorske skupnosti. Miloš Budin pa bo nadalje ostal član pokrajinskega vodstva. V pokrajinsko tajništvo je bil na njegovo mesto imenovan časnikar Stojan Spetič.

Strankina organa sta na zasedanju soglasno odobrila porazdelitev delovnih sekcij in sestavo pokrajinskega tajništva, ki je naslednje: Claudio Tonel (politični tajnik) Giorgio Canciani (tovarne in delovna mesta), Paolo Geri (departma za strankina vprašanja), Stojan Spetič (departma za propagando in tisk), Ugo Poli (departma za gospodarske in družbene probleme), Willer Bordon (javne uprave) in Fausto Monfalcon (departma za državna vprašanja). Funkcijo upravitelja federacije bo opravljal Tullio Morgutti, novi sekciji za vprašanja rajonskih svetov pa bo načeloval Dennis Visioli.

Naročnina za PRIMORSKI DNEVNIK za leto 1980

Celoletna	38.000 lir
Polletna	25.000 »
Mesečna	5.000 »

Letna naročnina na PRIMORSKI DNEVNIK v višini 38.000 lir velja samo do 30. aprila! Po tem datumu bo znašala 60.000 lir. Vsem naročnikom bomo še naprej brezplačno pošiljali revijo DAN ter jim nudili MALE OGLASE in ČESTITKE zastonj.

NAROČNINE SPREJEMAJO:

Uprava: Trst, Ul. Montecchi 6
Tel. 794672
Raznašalci Primorskega dnevnika
Pošta: tekoči račun ZTT 11/5374
Tržaška kreditna banka: tek. račun štev. 1192

PREVERJANJE PRED ODLOČILNO FAZO

Deželna kriza je neizbežna Kdo jo bo formalno odprl?

Odgovor na to vprašanje bo po vsej verjetnosti prišel že z današnjega vrha med strankami programske večine, ki bo v popoldanskih urah v Trstu

Vse kaže, da je kriza na deželi že skoraj neizbežna, ostaja pa le vprašanje, kdo naj bi jo formalno odprl in kdaj naj bi do tega prišlo. Današnji sestanek med šestimi strankami večine bo po vsej verjetnosti odgovoril na obe vprašanji, potem ko se je ponedeljkov vrh končal brez konkretnih zaključkov. Krizno vzdušje se je torej še zaostrilo, kar je bilo predvsem opaziti med sejo deželnega sveta ter ob vsem tem kar se je v deželni palači dogajalo med sejo samo.

Seja skupščine se je namreč odvijala v skoraj popolni brezbrižnosti: svetovalci so večjo pozornost posvečali krajšim sestankom in izmenjavam mnenj ki so bila naj večkrat kar po hodniku. V sejni dvorani so pristojni odborniki odgovarjali na številna vprašanja; seja se je nekoliko razživela le med razpravo o zakonskem osnutku o pravici do študija, torej o dokumentu, ki je še vedno predmet številnih nesoglasij med KD in ostalimi strankami večine. Res je, da so v včerajšnjo razpravo posegli trije svetovalci — Barazzutti (PDUP), Morelli (MSI) in Puppini (MF) — opozicije in so seveda iz različnih razlogov izrazili negativno mnenje o zakonskem osnutku. Posegel pa je tudi socialdemokrat Vespasiano, torej svetovalec tiste stranke, ki je prva sprožila vprašanje po zamenjavi sedanjega demokristjanskega odbora in ki je v zadnjem času v svojih posegih izrekel marsikatere kritike na račun sedanje deželne vlade. Včeraj pa je bil bolj oprezen in dejal le, da se v demokratičnem sistemu zamenjajo take večine, ki ne delujejo. S komunističnih klopi je bilo tedaj slišati, da se take večine res zamenjajo, toda le z boljšimi. Pripomba ga je spravila v zadrego, očitno pa so komunisti mislili že na novo večino, v katero so se socialdemokrati sami predlagali.

Stanje je torej skrajno negotovo; stranke si v teh trenutkih prizadevajo, kako bi ga premostile. Kot zgleda, naj bi prevladala ideja, da bi se prej v deželnem svetu razpravljalo in odobrilo proračun za leto 1980 ter se nato odločilo datum odstopa deželnega odbora. S takim predlogom naj bi se ne strinjala ne PSDI ne PRI, precejšnje dvome naj bi imela tudi KPI, ki bi vsekakor zahtevala nekatere garancije, za odobritev proračuna. O tem vprašanju je gotovo razpravljalo strankino deželno vodstvo, ki se je včeraj sestalo in ki je tudi sprejelo dokončne sklepe, ki jih bo zagovarjalo na današnjem vrhu šestih. Kakšno možnost, da bi se sedanja večina ohranila pa naj bi po nekaterih vesteh nudili socialisti, ki pa bi postavili dva osnovna pogoja: pospešitev del na potresnem območju in izvajanje razvojnega načrta s posebnim poudarkom na upravo decentralizacije. V krogih KD pa upajo, da bi deželni svet odobril proračun, s čimer bi bila zagotovljena nakazila za obnovo Furlanije.

O predvidevanjih, kako naj bi se kriza rešila pa skoraj ni govora; možnosti je namreč mnogo, za sedaj pa se jih skoraj ne omenja.

(as)

Poslovilni obisk veleposlanika SFRJ

Veleposlanik SFR Jugoslavije v Rimu dr. Borisav Jović je bil včeraj dopoldne na poslovilnih obiskih pri uglednih predstavnikih deželnih in krajevnih oblasti. Tako je najprej obiskal predsednika deželnega odbora dr. Antonia Comellija, zatem pa predsednika deželnega sveta Maria Collija in vladnega komisarja Maria Marrosuja.

Med obiski je bil govor o problemih, ki zadevajo sodelovanje med sosednima državama, s posebnim poudarkom na pobudah in interesih obmejnih območij.

Požar nad Borštom

Včeraj je v dolinski občini gorelo. Popoldne se je nad Borštom vnela suhljad, požar pa je zajel večji predel pobočja, tako da so imeli miljski in tržaški gasilci, ki so prispeli z brizgalko in terenskimi vozili gasit požar, precej dela. Po dveh urah gašenja jim je končno uspelo ukrotiti ognjene zublje, a le za kratek čas. Kmalu je na istem področju iz neznanih razlogov spet zagorelo, kar je povzročilo gasilcem še dodatne nevšečnosti.

ABONMAJSKI KONCERT GLASBENE MATICE

Duo Bravničar-Bertoncelj sinoči v Kulturnem domu

Gosta sinočnjega abonmajskega koncerta Glasbene matice v Kulturnem domu sta bila priznana slovenska koncertanta violinist Dejan Bravničar in pianist Aci Bertoncelj. Oba sta tržaškim ljubiteljem komornega muziciranja že znana s prejšnjih gostovanj bodisi kot solista, bodisi s triom Tartini, ki ga dopolnjuje violončelist Ciril Škerjanc.

Njun sinočnji spored je obsegal v prvem delu izredno zahtevno, zlasti za violinista, Beethovnovo Sonato v A-duru op. 47 št. 9 za violino in klavir, poznano tudi kot Kreutzerjevo sonato, v drugem delu pa najprej skladbo Szymanowskega «La fontaine d'Arethuse» op. 30 št. 1 za violino in klavir in Matičičevo «Syntheses» za violino in klavir v treh stavkih, skladbo, ki je grajena na eksperimentiranju na področju elektronske glasbe, na koncu pa še «Italijansko suito» Stravinskega v petih temah na melodične fragmente skladatelja Gian Battiste Pergolesija.

Oba koncertanta sta potrdila svoje priznane interpretativne odlike. Aplavzom sta se oddolžila še z liričnim Chopinovim Nocturnom. Strokovno oceno bomo še objavili.

SINOČI V SLOVENSKEM KLUBU

SPACAL IN KRAS

Na torkovem večeru so predstavili tudi knjigo o slikarjevem in Kosovelovem Krasu - Spregovoril je pesnik Ciril Zlobec

Sinoči je bil v Slovenskem klubu zanimiv in kvaliteten umetniški večer z naslovom «Kras kot umetniški vir in vsebina». Bistveni del večera je bila predstavitev bogate zbirke «Kras», kjer so zbrane Kosovelove pesmi na krško tematiko in Spacalove grafike, ki z likovno govorico upodabljajo kraški svet. Glede zbirke je treba povedati, da so Kosovelove pesmi objavljene v slovenščini ter v nemškem in italijanskem prevodu. Za italijanski prevod so poskrbeli furlanski pesnik Luciano Morandini, Marino Vertovec in Marko Kravos, za nemški prevod pa Helmut Scharf in Andrej Kokot. Zbirko je izdalo Založništvo tržaškega tiska.

Uvod svojevrstni zbirki je napisal pesnik Ciril Zlobec, ki je tudi sinoči, po pozdravu predsednika SK Marka Kravosa, spregovoril o svojem odnosu do Kosovela, Spacala in same zbirke. Ciril Zlobec je poudaril da je po Kosovelovi zaslugi Kras postal del slovenske zavesti in kulture. Za Kosovela je bil Kras nekaj več kot gola pokrajina, kamnita dežela je v Kosovelovih pesmih izraz pesnikove duševnosti. Kosovelov Kras govori zato o smrti in bedi, o trpljenju in želji po uporu. Zlobec je nato dejal, da doživljamo danes Kras manj tragično, saj se je življenje ljudi na tem delu slovenske dežele bistveno spremenilo. Skratka, pesnik Zlobec je govoril o Krasu in Kosovelu osebo (to je tudi sam izrecno poudaril), o Spacalu pa je dejal, da umetnik ne doživlja kraške pokrajine tako krčevito, kot je Kosovel, ob Krasu se zamisli in svoja doživljanja upodablja z mirnejšo umetniško in človeško govorico.

Večer se je zaključil s projekcijami diapozitivov, ki jih je o Krasu in Spacalu napravil Sergio Sergas. Avtorja diapozitivov in njegovo delo je predstavil umetnostni kritik prof. Milko Rener.

Dne 6. t.m. prireja rajonski svet za Novo mesto in Novo mitnico pod pokroviteljstvom tržaške Cassa di Risparmio in ob priliki mednarodnega leta otroka izreden koncert zbora «Voci bianche della città di Trieste», ki ga vodi prof. Edda Calvano. Koncert bo v mali dvorani gledališča Verdi s pričetkom ob 18. uri.

Pisma uredništvu

Urniki avtobusov

Spoštovano uredništvo.

Večkrat se dogaja, da mestni avtobusi odpeljejo pred časom. Prejšnji dan, pa je šlo čez mero. Isti voznik je odpeljal tako od Repentaceva kot Stare mitnice na progi 34, več kot dve minuti pred urnikom. Ko sem ga obvestil, da njegova ura ni točna, je rekel da jo je žitraj nastavil po telefonu? Na vseh urah sopotnikov sta manjkali še dve celi minuti in to že pri drugem postajališču. Lansko zimo se je večkrat zgodilo da so dijaki in drugi uslužbenci prišli z zamudo v šolo in službo zaradi predčasnega odhoda javnega vozila.

Prosimo vodstvo in osebje ACT, da bi poskrbelo za točnost svojih ur, vsaj na tistih progah, na katerih so odhodi redkejši.

Hvala za pozornost.

Uporabnik

* * *

Pojasnilo nabrežinske svetovalske skupine SSk

V zvezi s pismom predsednika «Zadruge 2000», ki smo ga objavili pretekli četrtek, smo prejeli pojasnilo svetovalske skupine SSk v devinsko-nabrežinskem občinskem svetu, v katerem je rečeno, da je skupina SSk na «občinski seji 23. t.m. prvič glasovala proti dodelitvi občinskega zemljišča kaki zadrugi, ker je v neposredni bližini že na razpolago 14.000 kv. m zazidljive površine, ki se sme uporabljati izključno za ekonomske in ljudske gradnje». Pojasnilo nato zavrača odgovornost na občinski odbor, češ bo «Zadruga 2000» izgubila državno podporo, ker da «ni skoraj v enem letu izpeljal sklepa občinskega sveta do konca.»

Prispevki

V spomin na Mirkota Cerkvenića daruje Anton 10.000 lir za spomenik padlim v NOB v Repniču, Škednju in pri Sv. Ani.

Namesto cvetja na grob Marjana Kocjančiča daruje Marija Vrh 10.000 lir za Šentjakobski kulturni dom.

Namesto cvetja na grob Marija Kocjančiča daruje družina Jožeta Cesarja 5.000 lir za atletsko sekcijo ŠZ Bor.

Namesto cvetja na grob Marjuče Colombin darujejo za atletsko sekcijo ŠZ Bor: družina Jožeta Cesarja 10.000 lir, Inči Pečar 10.000 lir, Doro Pečar 10.000 lir in Mila Stepančič 300 ND.

VČERAJ SLOVESNOST V DOLJAKOVI DOMAČIJI PRI NABREŽINI

Razstavno-prodajna galerija «Bor» živo ognjišče kraške umetne obrti

Obenem s priznanjem tej pomembni obrtniški in kulturni pobudi Doljakovih so govorniki počastili tudi 82. rojstni dan mojstra-akvarelista Roberta Hlavatyja

Doljakovi in njihove kraške skrinje sicer niso več novost v našem obrtniško-umetnostnem svetu, toda včerajšnje uradno odprtje njihove umetniško-prodajne galerije v domači hiši pri Nabrežini (na Šempolajski cesti 69) predstavlja kljub temu izjemno pomemben gospodarski pa tudi kulturni dogodek. Pomemben zato, ker priča o hvalevredni podjetnosti Doljakovih, obenem pa tudi in nič manj zato, ker predstavlja zgovoren dokaz kako bogata navdihov je naša kulturna tradicija.

Pomembnost odprtja te umetniško-prodajne galerije s simboličnim imenom «Bor», v katerem je poosebljen ne le les kot element obrtniško-umetniških proizvodov iz Doljakove mizarske delavnice pač pa tudi in predvsem naš Kras s svojimi asociacijami na Srečka Kosovela, je dobila svojo potrditev tudi v množični prisotnosti tistih, ki znajo vrednotiti take pobude

Toda če je bilo odprtje galerije, urejene z okusom ljudi, ki nosijo v sebi bogastvo čustev združeno s smislom za poslovnost, osrednji dogodek, ni zato prav nič ostajala v ozadju razstava Hlavatyjevih akvarelov v istih prodajno-razstavnih prostorih kot v nekaki samoumevni sintezi s skrinjami, lesnimi skulpturami in kraškimi vezeninami. Pa ne samo zato, ker so Hlavatyjevi akvareli nekaj, kar v človeku vzbuja lepa in plemenita čustva, pač pa tudi zato, ker je nestor naših tržaških umetnikov prav včeraj slavil svojo 82-letnico in s svojimi slikami, izdelanimi v teh zadnjih tednih, lepo dokazal, da ga leta, vsaj kar se umetniške potence tiče, prav nič bremenijo; zdi se celo, kot da doživlja v svojih delih novo obnavljanje, kakor so novo obnavljanje skrinje, izdelane po starih vzorih.

Tako je bila sinočnja slovesnost priložnost za govornike, da so v svojih besedah spletali kito čestitk in priznanj tako Doljakovim kot Hlavatyju, kar je navsezadnje bilo tudi v utemeljeni medsebojni povezavi, saj je bil prav dr. Hlavaty tisti, ki je v Albertu in Bogomili Doljak s svojimi spodbudami združil obrt z umetnostjo, da je iz te združitve nastal tako plemenit sad.

Te misli je razvil v svojem uvodnem nagovoru direktor Slovenskega deželnega gospodarskega združenja Vojko Kocjančič, ki je poudaril predvsem kako predstavlja Doljakova prodajno-razstavna galerija pridobitev za slovensko gospodarstvo; dopolnil tajnik SDGZ Karel Grgič s priznanjem Doljakovim za pobudo; na kulturno-estetski ravni ovrednotil umetnostni kritik Milko Rener, ki je pravilno poudaril, kako nas «Doljakovi vabijo k ponovnemu odkrivanju in doživljanju kulturnih vrednot podedovanih po naših prednikih» in kako lahko ob tem «ugotavljamo, da so skrinje prerasle kot uporabni predmet svoj čas, a so zaživele kot predmet, kjer sta estetsko hotenje in estetski okus daleč presegla golo uporabnost.»

Svoj pozdrav, čestitke in voščila tako za tržni kot za kulturni uspeh pobude je prinesel v imenu občanov župan nabrežinske občine Albin Škerk, Hlavaty se je vidno ganjen in duhovito, kot zna le on, zahvalil za čestitke, Albert in Bogomila Doljak pa za izrečene besede priznanja, voščila in cvetje, s katerim so prijatelji in znanci napolnili ves razstavni prostor. Svoj delež priznanja je v besedah gosje Bogomile požel tudi mojster kovač Jože Miheličč, ki izdeluje za Doljakove skrinje okovje po starih modelih, in nazadnje je še stric iz Argentine povedal nekaj besed, ki so bile predvsem dokaz zvestobe rodnemu Krasu po več kot 50 letih življenja na tujem.

Gostoljubnosti Doljakovih, upravičeno ponosnih na svoj podvig, so bili potem deležni vsi prisotni. (jk)

Čestitke

Pri «Studencu» v Dolini praznuje danes rojstni dan Janja. Čestitajo ji dolinski in tržaški prijatelji.

Na filozofski fakulteti tržaške univerze je v ponedeljek z uspehom diplomirala iz psihologije

NADA BERCE D'ARONCO

Iskreno čestitajo prijatelji in znanci

KER JE MARCA V BOLJUNCU UMORIL DEDA CELESTINA STANISSO

WALTERJU ZOBCU PRETI DOSMRTNA JEČA?

Walter Zobec bo verjetno že nocoj vedel, kolikšno zaporno kazen mora presedeti, da se družba in uradni pravici oddolži za grozni marčni zločin. Tridesetletni mož je v Boljuncu do smrti zabode deda Celestina Stanisso, lisice so se oklenile njegovih zapestij dva dni po odkritju uboja v Mestrah, brž nato je umor priznal s pripombo: «Res ne vem, kako sem mogel zagrabiti za nož.» Od tedaj je Walter za koronejskimi rešetkami. Po slabih devetih mesecih se je včeraj dopoldne začel proti obtožencu na tržaški poroti proces in nekaj pred večerom je javni tožilec dr. Staffa, namestnik državnega pravdnika, ki je tiste dni podpisal zaporni nalog, predlagal za morilca dosmrtno ječo.

Walterjev zagovornik, odv. Calligaris, bo opravil svoj poseg danes dopoldne. Njegova naloga ni lahka. Prvič zato ne, ker lahko za varovanca predlaga le po možnosti čim nižjo kazen, ki nikakor ne more biti mila glede na naravo zločina, drugič pa, ker so njegovi včerajšnji ugovori med raznimi pričevanji naleteli na prave čeri.

Zobec mora biti kaznovan, toda pravično. Porotniki naj upoštevajo življenjske razmere, ki so privedle do dozoritve umora, v celoti, ne pa samo okoliščino, da je bil obtoženec v preteklosti že večkrat navzkriž s pravico zaradi posesti orožja, upravljanja avtomobila brez vozniškega dovoljenja, prekupčevanja z mamili in podobnih prekrškov. Tožilec je neprestano naglašal «nasilno naravo» Walterja in njegovo «ljubezen do alkohola»; to zadnjo je povsem pozabil ob priliki uboja rekoč, da dokazi o morilčevem ravnanju kažejo, da je bil tedaj docela razsoden. Kako to potlej, da so ostali madeži krvi na telefonski skušalki, kot je prej zatrdila neka priča, če obtoženec po vbodljajih s kuhinjskim nožem nikamor ni telefoniral, kot je ugotovil dr. Staffa s pripombo, da bi to gotovo storil, če bi zločin zagrešil v trenutku «raptusa». Pa tudi to ni tako važno.

Važno je razčistiti razloge Walterjeve izrinjenosti iz družbe. Domačini, ki ga poznajo, so nam marca povedali, da že od mladih nog ni imel lahkega življenja, da v družinskem krogu ni bil deležen prave topline. Še nedavno je poizkusil postati «normalen», pa mu v dani skupnosti to ni bilo omogočeno. Zakaj? Morda bo v tem smislu kaj povedal danes odv. Calligaris. Morda se bodo vse to vprašali tudi porotniki, obtoženca zgledno, toda pravično kaznovali, predvsem pa omogočili družbi, da bodo nekdaj s sprejetjem krivca nazaj v svojo sredo doumela to kot nemezo za doslej zagrešene napake vseh nas.

(dg)

5. 12. 1974 — 5. 12. 1979

Ob 5. obletnici smrti

Vetota

se ga spominja

žena Pia

Opične, 5. decembra 1979

Gledališča

ROSSETTI
Danes, 5. t.m., ob 20.30 (konec ob 23.45) red «prosti», drama «Utva» Antona Čehova v izvedbi gledališkega ansambla Emilije - Romagne. Rezervacije za vse ponovitve pri osrednji blagajni.

VERDI
Prihodnji torek ob 20. uri premiera opere Lea Delibesa «Lakmé». Kritik Paolo Isotta bo opero predstavil v ponedeljek ob 18.30 v mali dvorani Verdijevega gledališča, Ul. S. Carlo 2.

AVDITORIJ
Ob 10. uri predstava za šole. Skupina La Contrada predstavlja «Ljubezen, avanture in ostri boji hidalga - kavalirja Don Chisciotta».

* * *

V soboto, 8., in v nedeljo, 9. decembra, predstavlja Cecilia Polizzi «Fedra, mit in ženska». Rezervacije pri osrednji blagajni. Parter 4.000 in galerija 2.000 lir. Abonenti imajo 50 odst. popusta in skupine študentov 1.500 lir.

* * *

V nedeljo bo v Avditoriju peti koncert novega ciklusa nedeljskih koncertov. Nastopil bo komorni orkester gledališča Verdi pod vodstvom dirigenta Severina Zannerinija, ki se bo tokrat predstavil s skladbami Giuseppa Tartinija, Tommasa Albinonija, Benedetta Marcella in Antonia Vivaldija. V ospredju programa koncerta za oboo in godala, v katerih bo nastopil kot solist Alessandro Bonelli. Jutri se začenja v Pasaži Protti predprodaja vstopnic.

Kino

La Cappella Underground Zaprto.
Nazionale 15.30 «I 'mbranato». Pippo Franco. Barvni film za vsakogar.
Ariston 16.00—20.30 «Gesù di Nazareth». Režija: F. Zeffirelli. Robert Powell, Anne Bancroft, Ernest Borgnine, Valentina Cortese.
Ritz 16.00 «La patata bollente». Renato Pozzetto, Edwige Fenech, M. Ranieri. Barvni film. Prepovedan mladini pod 14. letom.
Eden 16.00 «Linea di sangue». Audrey Hepburn, James Mason. Barvni film za vsakogar.
Excelsior 15.30 «Sindrome cinese». Jane Fonda.
Grattaciello 16.00 «Assassinio su commissione». Jim Mason. Barvni film.
Fenice 16.00 «Fuga da Alcatraz». Clint Eastwood. Barvni film.
Mignon 16.00—22.00 «Dalla Cina con furore». Barvni film.
Filodrammatico 14.30 22.00 «Giochi porno a domicilio». Prepovedan mladini pod 18. letom.
Cristallo 16.00 «I viaggiatori della sera». U. Tognazzi, O. Vanoni. Prepovedano mladini pod 14. letom.
Moderno 15.00—21.15 «Il cacciatore». Robert de Niro.
Aurora 16.30 «Sex vibration». Prepovedan mladini pod 18. letom.
Capitol 16.30 «I giorni del cielo». Barvni film za vsakogar.
Vittorio Veneto 16.00 «Il salario della paura». Prepovedan mladini pod 18. letom.
Volta (Milje) 16.00 «King Kong».
Aldebaran 16.00 «Er più». Adriano Celentano.

Izleti

SPDT obvešča smučarje, da je v nedeljo, 9. t.m., zbirališče ob 6.15 pred sodno palačo (Foro Ulpiano). Odhod avtobusov na Zoncolan točno ob 6.30.

PD VALENTIN VODNIK DOLINA ŠD BREG

priredita danes, 5. decembra, ob 20.30 v društvenih prostorih v DOLINI predavanje

DANAŠNJI POLITIČNI TRENUTEK in 25 LET SKGZ

Predaval bo predsednik SKGZ BORIS RACE

VABLJENI!

TPK — SIRENA PD BARKOVLJE

priredita jutri, 6. t.m., ob 20.30 v društvenih prostorih v Barkovljah, Ul. Cerreto 12,

predavanje

DANAŠNJI POLITIČNI TRENUTEK in 25 LET SKGZ

Predaval bo član IO SKGZ BOGO SAMSA

VABLJENI!

Odsek za zgodovino pri NŠK in folklorna skupina «STU LEDI»

razpisujeta **likovni in literarni natečaj** za učence slovenskih osnovnih šol in dijake slovenskih nižjih srednjih šol

«IZ DOMAČE SKRINJE»

Prispevke zbirajo na Slovenski prosvetni zvezi v Trstu, (Ul. sv. Frančiška 20 - tel. 767303) ter na Odseku za zgodovino NŠK (Ul. Petronio 4). Risbe in rokopisi ostanejo na razpolago prirediteljem.

Rok za izročitev prispevkov poteče 31. januarja 1980.

Prispevke bo ocenila posebna strokovna komisija, ta najboljše nagradila.

OBVESTILO

Vse borke, borce, sorodnike padlih in po vojni umrlih borcev Gubčeve, Cankarjeve, 12. 15. (belokranjske) in artilerijske brigade ter prištabskih enot 15. divizije

OBVEŠČAMO

da bo v soboto, 8. decembra 1979 ob 18. uri v domu JLA Ljubljana tradicionalno srečanje borcev 15. divizije.

Pridite v čim večjem številu!

ODBOR

Slovenski dijaški dom «SREČKO KOSOVEL» — TRST

vabi vse starše in prijatelje na

Domski dan

ki bo danes, 5. decembra, ob 20. uri v Dijaškem domu.

PD Kolonkovec (Ženjan 46) prireja miklavževanje za osnovno šolo «Marica Gregorič - Stepančič» ter slovenski otroški vrtec pri Sv. Ani jutri, 6. t.m., ob 17. uri v gostilni «Ex soci».

ODBOR

PD RDEČA ZVEZDA SALEŽ

priredi danes, 5. decembra, ob 20.30 v dvorani gostilne «Milič» v Briščikih ponovitev predavanja

«GOBE S KRAŠKE GMAJNE»

Predaval bo Milko Čebulec. Nastopil bo domači pevski zbor

Vabljeni

GIUSEPPE BERTO

NEZNANI BENEČAN

igra v dveh delih

Danes, 5. decembra, ob 16. uri
IZVEN ABONMAJA
POPUST ZA ABONENTE SSG

Prosveta

PD Prosek - Kontovel priredi miklavževanje v Soščevi hiši jutri, 6. decembra, ob 15. uri za otroški vrtec in ob 16. uri za otroke 1., 2. in 3. razreda osnovne šole.

PD Rdeča zvezda - Saležu priredi Miklavževo razstavo knjig, ki bo na sedežu društva v Saležu danes, od 15. do 18. ure.

PD Lonjer - Katinara priredi danes, 5. in jutri, 6. decembra, od 18. do 20. ure v društvenih prostorih v Lonjerju Miklavževo razstavo knjig. Vabljeni starši in otroci.

PD Rovte Kolonkovec vabi člane in prijatelje na Miklavževo razstavo knjig, ki bo v društvenih prostorih danes, 5. in jutri, 6. t.m., od 17. do 20. ure. 6. decembra bo prisostvoval razstavi tudi Miklavž.

Opensko prosvetno društvo «Tabor» prireja Miklavževo knjižno razstavo v Prosvetnem domu na Opčinah. Razstava bo odprta še danes, 5. decembra, od 16. do 19. ure.

Razstave

Razstava «Iz domače skrinje» ob vhodu Kulturnega doma bo odprta do vključno 9. decembra.

V galeriji Teatro romano razstavlja Atilij Kralj. Razstava bo odprta do 14. decembra. Urnik: delavniki od 17. do 20. ure, sobota od 10.00 do 12.30 in od 17. do 20. ure, nedelja od 10. do 13. ure.

V galeriji «Alla corsia stadion» razstavlja Mariuccia Pomiato. Razstava bo odprta do 12. decembra.

V galeriji Cartesius razstavljajo člani tržaške «Grupe 12». Razstava bo odprta do 20. decembra.

V galeriji Rettori - Tribbio 2 je odprta skupinska grafična razstava, ki bo trajala do 14. decembra.

Jutri, 6. decembra, ob 12. uri bo v osnovni šoli Caprin odprta razstava Riccarda Daliseja in njegovih sodelavcev Cuoma, Catene in Lera v okviru sekcije «Modi e ritmi partecipativi». Razstava bo odprta do 6. januarja ob delavnikih od 9. do 13. ure (ob praznikih zaprto).

Razna obvestila

Sekcija KPI - Križ priredi v Ljudskem domu v Križu silvestrovanje s toplo večerjo. Za pojasnila in rezervacije se lahko zglasite ob četrtkih od 20. do 21. ure in ob nedeljah od 11. do 12. ure v Ljudskem domu ali pa na telefonsko št. 220302.

Prihodnja pevska vaja otroškega pevskega zbora Glasbene matice bo v petek, 7. decembra, ob 17. uri.

SPD Igo Gruden vabi na silvestrovanje vse člane in prijatelje. Igral bo priznani ansambel Galebi. Rezervacije pri Slavenku Grudnu in Stanku Devetaku.

Mali oglasi

telefon (040) 794672

PRODAM elektromehanično delavnico v Trstu — odlična lokacija. Posebno vpeljana v ladijskem sektorju. Izdelava in popravilo električnih strojev. Telefonirati (040) 569319 v opoldanskih in večernih urah.

NAPRAVE za ogrevanje tople vode in stanovanj z uporabo sončne energije vam po ugodnih cenah nudi tvrdka Bogdan Butkovič, Sovodnje, Ul. Impero 64 — tel. (0481) 882123.

UGODNO prodam štiri zimske gume (plašče) za avto 5,90x13 v odličnem stanju. Telefon 410372.

AMERIŠKA družba bi zaupala kvalificirani osebi pokrajinske zakupe. Zahtevata se minimalni kapital in takojšnja razpoložljivost. 06/8319320.

PARCELO pri Briščikih ugodno prodam. Površina 5.600 kv. m. Informacije na tel. 225-534 vsak dan od 9. do 11. ure.

DELAVCA za namestitev pohištva in mizarskega pomočnika s šoferskim dovoljenjem nujno iščem. Telefonirati na št. 54-390 ali 571-326.

PRODAM fiat 126 letnik 1975, prevoženih 40.000 km, zelo dobro ohranjen. Informacije pri mehaniki delavnici Panarella, Ulica Matteotti 21.

PRODAM avto opel kadett 1 OS letnik 1978 v zelo dobrem stanju. Telefon (0481) 31-577.

PRODAM avtomobila Fiat 125 Special in Lancia Fulvia GT 1300 po zelo ugodnih cenah. Telefon (0481) 870-59.

IŠČES zaposlitev? Nisi zadovoljen s sedanjo zaposlitvijo? Podjetje iz goriške pokrajine išče delovno silo (uradnike, delavce itd. moškega in ženskega spola), po možnosti z znanjem slovenščine in italijanščine Sprejemamo tudi vajence/ke. Zainteresirani pošljite prošnjo na naslov: Primorski dnevnik — Gorica Ul. XXIV Maggio 1 — šifra: Podjetje A. Sprejemamo samo pismene prošnje.

KUPIM Jeep diesel. Tel 061/41709 dopoldne.

ZAVAROVANJA za življenje in za vašo imovino vam nudi agencija ŠVAB Ass. Generali, Ul. Genova 14, Trst, tel. 61-034 in Ul. Salici 1, Občine, tel. 211489.

Pomislite na knjigo tudi ob Miklavžu

Na Tržaškem lahko kupite slovensko knjigo v sledečih knjigarnah in prodajalnah:

TRŽAŠKA KNJIGARNA, Ul. sv. Frančiška 20
ADA SEDMAK, Prosek 151
KNJIGARNA «IL CARSO», Sesljan

ter na razstavah pri naslednjih društvih:

PD TABOR, Občine
PD KRAŠKI DOM, Repen
PD RDEČA ZVEZDA, Saležu
PD LONJER - KATINARA, Lonjer
PD ROVTE - KOLONKOVEC, Ul. M. Sernio 29

Včeraj - danes

Danes, SREDA, 5. decembra
STOJAN

Sonce vzide ob 7.29 in zatone ob 16.22 — Dolžina dneva 8.53 — Luna vzide ob 18.18 in zatone ob 8.41.

Jutri, ČETRTEK, 6. decembra
MIKLAVŽ

Vreme včeraj: najvišja temperatura 10,3 stopinje, najnižja 5,2, ob 18. uri 9,4 stopinje, zračni tlak 1029 mb rahlo narašča, brezvetrje, vlaga 79-odstotna, nebo jasno, morje mirno, temperatura morja 12 stopinj.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Davide Casagrande Albano, Laura Marchetti, Elisa Cerniava, Anna Fonda.

UMRLI SO: 89-letna Giuseppina Daneu vd. Habe, 71-letna Lina Prelc vd. Ceuna, 85-letna Carmen Moruzzi por. Bradamante, 71-letna Giovanna Bernetti vd. Slobez, 75-letni Bruno Maran, 64-letni Livio Runti, 67-letni Luigi Cassanella, 74-letni Celeste Scardanzan, 75-letna Rosa Vrcon vd. Melchionne, 68-letni Enrico Micca, 46-letni Romano Ferconi, 89-letna Maria Licen por. Miceu, 71-letna Carmela Spadaro vd. Sion, 85-letna Giovanna Kozina vd. Tul, 52-letni Lucio Savaneschi, 58-letna Violetta Valerio por. Poscheno, 63-letna Bruna Senardi por. Cermel, 69-letna Valeria Marussi vd. Guerin, 91-letni Virgilio Fabro - Fontana, 68-letni Dario Roberti.

DNEVNA SLUŽBA LEKARN (od 8.30 do 20.30)
Ul. Rossetti 33, Ul. Roma 16, Ul. L. Stock 9, Trg Valmaura 11.
(od 8.30 do 13. in od 16. do 20.30)
Trg Goldoni 8, Ul. Belpoggio 4.
NOČNA SLUŽBA LEKARN (od 20.30 dalje)
Trg Goldoni 8, Ul. Belpoggio 4.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA
Nočna služba za zavarovance INAM in ENPAS od 22. do 7. ure: telef. štev. 732 627

LEKARNE V OKOLICI
Boljunec: tel. 228-124; Bazovica: tel 226-165; Opčine: tel 211-001; Prosek: tel 225-141; Božje polje, Zgonik: tel 225-596; Nabrežina: tel 200-121; Sesljan: tel 209-197; Zavlje: tel 213-137; Milje: tel 271-124

PELLICCERIA
CERVO
priporočena trgovina za vaše nakupe
KRZNA — JOPE
elegantni modeli najboljše kakovosti
NAŠITKI vseh vrst.
Bogata izbira!
TRST, Viale XX. settembre 16
Tel. 796301

UGOTOVITVE NA OKROGLI MIZI V TRŽIČU

Samo v policentrističnem razvoju je možna enotnost naše dežele

Goriške pokrajine ne smemo razdeliti med Trst in Videm - Vsa področja v naši deželi se morajo razvijati enakomerno in brez privilegijev

Deželne enotnosti ne ustvarjamo z dekreti in v birokratskih pisarnah, ustvarjamo jo z medsebojnim spoštovanjem in upoštevanjem potreb vsakega, še najmanjšega kraja, na vsem deželnem teritoriju. Ne smemo ustvarjati dveh nasprotujočih in konkurenčnih si središč kot hočejo nekatere lokalne sile v Trstu in v Furlaniji. To je bil odraz okrogle mize, ki jo je v Tržiču priredil prejšnji večer kulturni krožek «Il punto». Res je sicer, da so na tej okrogli mizi sodelovali predvsem politični in drugi predstavniki Tržiča, vendarle so se v razpravi dotaknili vprašanj, ki zanimajo vso Goriško in vso deželo.

Kot je znano se je posebno v tem letu in zelo očitno pred spomladanskimi političnimi volitvami pokazala težnja tako v Trstu kot v Vidmu, da bi deželo razdelili na dva dela, po zgledu Tridentinske-Južne Tirolske. V tej akciji sta prednjačila melonarska Lista za Trst na eni strani in Furlansko gibanje na drugi. Ideja o nekaki ločitvi je vplivala na ljudi sugestivno in vanjo so se vpletli tudi nekateri posamezni predstavniki strank ustavnega loka. Kar se Goriške tiče, so že v Trstu in Vidmu nekateri računali, kako bi si jo razdelili. Tržačani želijo dobiti Tržič (ta je bil v sklopu tržaške pokrajine v dobi 1923-1947), Videmčani pa niso pozabili na velikofurlanske težnje iz začetka dvajsetih let, ko so dosegli z razkosanjem goriške pokrajine v letu 1923 priključitev Vidmu izrazito slovenskih okrajev kot so bili Bovec, Idrija, Tolmin, Vipavska dolina, spodnji Kras in seveda Gorica.

Povrnimo se k današnji stvarnosti. V nekem listu se je pred nekaj meseci razvila živahna debata o vprašanju deželne enotnosti. Zdi se, da so se vsaj za sedaj ločitvene težnje umirile. Dokaz za to v odgovornih deželnih krogih je tudi predlog, da se vse področje Goriške vključi v eno samo področno zdravstveno enoto. Morda ne bo to z zdravstvenega stališča najbolje, vendarle je bil predlog dežele sprejet od večine prebivalstva in odgovornih dejavnikov na Goriškem kot dokaz volje po ohranitvi goriške pokrajine. To je tudi dejavnik pravilnega ravnovesja znotraj naše dežele.

Kaj potrebuje naša dežela, so se vprašali predsednik tržiškega kulturnega krožka «Il punto», prof. Silvio Cumpeta, poročevalec, univ. prof. Arduino Agnelli, tržiški župan Luigi Blasig, deželni svetovalec Spartaco Zorzenon, demokristjan Luigi Rebulla in vsi drugi, ki so posegli v razpravo.

Ne smemo gledati na vprašanja dežele vsak s svojega egoističnega zornega kota. Razumeti moramo potrebe in težnje drugih. Samo tako bomo odpravili negodovanja med enimi in drugimi, odstranili bomo lahko vzroke, ki botrujejo zavistim. Dežela ne sme imeti niti enega niti dveh centrov. Deželni oblastniki morajo upoštevati zahteve vseh, ne samo Trsta in Vidma. Priti moramo do policentrističnega razvoja v naši deželi. Možnost za tako pojmovanje in razvoj imamo v deželnem načrtu za gospodarski razvoj. Če bomo izgubili ta vlak, potem bo šla enotnost dežele po vodi. Tako so ugotovili diskutanti.

9. deželni bienale za mlade slikarje

Priložnost za uveljavitev mladih in najmlajših slikarjev iz naše dežele. Od 8. decembra do 3. januarja bo namreč v prostorih kulturnega centra Stella mattutina 9. slikarski bienale za mlade slikarje iz naše dežele, ki še niso dopolnili 30 let in ki stalno živijo v Furlaniji-Julijski krajini.

Rok za predložitev slik, ki ne smejo biti večje od 120x120 centimetrov, poteče 26. novembra. Tematika je prosta, pač pa je nekaj omejitev glede tehnike. Tako ne sprejemajo risb, jedkanic in akvarelov. Za podrobnejše informacije je na razpolago tajništvo kulturnega centra Stella mattutina, Ulica Nizza 36.

Danes in jutri prekinjene dobave kurilnega olja na Goriškem

Nekaj se spet pripravlja na tržišču z gorivi. Združenje trgovcev Assopetroli je od danes do nedelje napovedalo protestno akcijo v državnem obsegu, med katero bodo prekinili dobavo kurilnega olja in drugih petrokemijskih proizvodov. Utegne se tako ponoviti bencinska suša letošnjega poletja, čeprav je združenje upravljavcev bencinskih črpalk po drugi strani zagotovilo, da bo ukrep prizadel le majhen odstotek črpalk. Na Goriškem bo protestna akcija združenja Assopetroli trajala le danes in jutri, in torej ne bo smela povzročiti večjih težav.

V Ajdovščini razstava del Janeza Boljke

V Pilonovi galeriji v Ajdovščini bodo danes popldne ob 18. uri odprli razstavo kiparskih del in grafik priznanega umetnika Janeza Boljke. Razstava bo odprta do 23. decembra.

Slovenska prosvetna zveza priredi danes ob 15. uri

OTROŠKO MIKLAVŽEVANJE

v športnem središču v Ulici Brass.

Darila sprejemajo v športnem središču od 12.30 dalje.

NA POBUDO DEŽELNEGA VODSTVA WWF

Strokovni posvet o naravnih zaščitenih področjih v deželi

Potekal bo v nedeljo, 9. decembra v deželnem avditoriju v Gorici

O varstvu okolja ter o naravnih parkih v naši deželi bo govor na strokovnem posvetu, ki ga pripravlja v nedeljo, 9. t.m., pred kratkim ustanovljena goriška podružnica svetovnega sklada za varstvo narave (WWF), v sodelovanju z deželnim vodstvom te ustanove. Posvet, na katerega so povabili poleg najvišjih deželnih in krajevnih oblasti tudi predstavnike večine občin naše dežele, bo v jutranjih urah v deželnem avditoriju v Gorici.

Po uvodnem poročilu predsednika deželnega odbora WWF Asquinija, bodo na vrsti poročila o značilnostih posameznih zaščitenih področij ter predvajanje barvnih diapozitivov. Kakor nam je dejal predsednik goriške podružnice WWF Roberto Osbat, je v pripravi tudi tehnično poročilo o stopnji izvajanja zaščite na posameznih področjih.

Posvet naj bi se zaključil z javno razpravo ter izglasovanjem posebne resolucije, naslovljene na deželo, v kateri se najvišji deželni organi pozivajo, naj pride do čimprejšnje dejanske uresničitve predvidenih posegov za zaščito najbolj zanimivih in značilnih geografskih področij. Govor bo tudi o ukrepih v korist krajevnih ustanov, na katerih ozemlju se nahajajo krajinski parki in druga zaščitena področja. Dežela naj bi tem občinam nudila določena finančna sredstva za podpiranje gospodarskih pobud, v zameno za tiste, ki bi bile tako ali drugače prizadete zaradi uresničevanja krajinskega varstva.

Na celotnem področju dežele naj bi uredili 76 zaščitenih naravnih področij in 14 naravnih parkov. Na Goriškem naj bi imeli pet strogo zaščitenih območij: gozd za Krminsko goro, lagunsko območje Cavannate, otok Cona v ustju Soče, gozd Boscogrande pri Tržiču ter območje treh kraških jezer, med Doberdobom in Sabliči.

Skozi tržiško pristanišče 1.430.000 ton tovora

Do konca novembra so v tržiškem pristanišču Portorosega pretovorili že nad 1.430.000 ton blaga, oziroma za okrog 200.000 ton in več kakor v vsem lanskem letu. Do konca leta pa bodo prav gotovo presegli rekordno količino poldrugega milijona ton tovora, čeprav je promet v zadnjih mesecih nekoliko upadel.

Tako je v novembru v pristanišče priplulo samo 31 ladij, 37 pa je izplulo. V novembru so pretovorili okrog 88 tisoč ton različnega blaga. Največ je bilo premoga (35.400 ton), lesa (26.000 ton), kurilnega olja (12 tisoč ton), celuloze (8.300 ton) in raznega drugega blaga v manjših količinah. V glavnem je šlo za izkrcavanje, kajti na ladje so naložili tudi tokrat razmeroma skromno količino (okrog 2.000 ton) različnega tovora.

Razna obvestila

Prosvetno društvo Naš prapor prireja jutri ob 17. uri v društveni dvorani v Pevmi tradicionalno miklavževanje.

Mladinski center obvešča, da bo 2. srečanje v okviru informativnega seminarja lutkovne vzgoje jutri, 6. decembra, ob 16. uri v Dijaškem domu. Udeležijo se ga lahko tudi tisti, ki jih na prvem sestanku ni bilo. Priporoča se točnost.

V župnijski dvorani v Doberdobu bo danes ob 18. uri miklavževanje, združeno s proslavo mednarodnega leta otroka. Nastopila bosta dramska skupina in otroški pevski zbor.

Kino

Gorica

VERDI 17.00—22.00 «Oliver's story». R. O'Neal in C. Bergen.
CORSO 17.30—22.00 «Alien». S. Weawen. Barvni film.
VITTORIA 17.30—22.00 «Le porno ereditiere». Prepovedan mladini pod 18. letom.

Tržič

EXCELSIOR 16.30—22.00 «Storia del piacere».
PRINCIPE 17.30—22.00 «Il bel paese».

Nova Gorica in okolica

SOČA (Nova Gorica) 18.00—20.00 «Limonin sladoled». Ameriški film.
SVOBODA (Šempeter) 18.00—20.00 «Nori seks». Italijanski film.
DESKLE 19.30 «Kvar». Jugoslovanski film.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
Danes ves dan in ponoči je v Gorici dežurna lekarna S. Giusto, Korzo Italija 51 tel. 83-538.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
Danes ves dan in ponoči je v Tržiču dežurna lekarna Centrale, Trg Republike 26, tel. 72-341.

VISOK JUBILEJ NAŠEGA ZGODOVINARJA

S prijetno slovesnostjo so v Kromberku počastili 80-letnico dr. Iva Juvančiča

Čestitke in darila je prejel od raznih organizacij in ustanov «Hotel sem živeti za svoje ljudstvo!» je dejal slavljenec

Proslava je bila sicer uradna kot vse proslave, vendarle pa je bilo v njej precej domačega, pristnejšega od običajne hladne uradnosti. Mislimo na srečanje z dr. Ivom Juvančičem na gradu Kromberk ob njegovi osemdesetletnici, na katero so prišli številni njegovi bivši učenci z obeh strani današnje državne meje, njegovi sodelavci, njegovi prijatelji, ljudje, ki ga spoštujejo. «Hvala vsem, brez pridevnikov, ampak iz srca». Tako je dejal dr. Juvančič potem ko so mu čestitali in mu izročili darila. Ravnatelj Goriškega muzeja Branko Marušič mu je poklonil najnovejšo številko «Goriškega letnika», ki je posvečena prav njemu, ob njegovem visokem jubileju. Še ena zastopnica novogoriškega muzeja mu je poklonila šopek rdečih rož. Dr. Tone Ferenc pa mu je poklonil v imenu Zgodovinskega društva za Slovenijo in Inštituta za zgodovino delavskega gibanja zbirko knjig in mu dejal: «Vsega, kar ste dobrega napravili, ni moč tu našteti!» Knjižnega prvenca, zbirko pesmi Srečka Kosovela z ilustracijami Lojzeta Spacala in teksti v slovenščini, italijanščini in nemščini, mu je podaril predsednik SKGZ Boris Race, ki je jubilantu čestital v imenu vseh zamejskih Slovencev. Dr. Juvančič je dejal, da mu je ta knjiga draga, ker je bil Kosovelov sodobnik in ker sta skupaj živela nekaj let v Ljubljani. Pa še dr. Tone Zorn ga je pozdravil in mu čestital v imenu vseh nekdanjih in sedanjih sodelavcev Inštituta za narodnostna vprašanja v Ljubljani, kjer je dr. Juvančič delal celo vrsto let in kamor zahaja še danes, čeprav je že v pokoju.

«Hotel sem živeti za svoje ljudstvo» je dejal dr. Ivo Juvančič, ko se je vsem zahvalil za čestitke in darila in se nato navezal na rodno bovško deželo, v kateri so ljudje težko živeli. «To težko življenje je oblikovalo tudi mene, da sem kljuboval vsem vetrovom.» O svojem delu je dr. Juvančič dejal, da je začel pisati zelo pozno, pri petdesetih letih, in da ima še veliko dela pred seboj. Svoj kratki poseg je zaključil s pozivom: «Zavedajmo se: človeka drži pokonci samo delo. Delo mora biti naš ponos, naša čast, naša rešitev!»

Uvodoma je o liku in delu slavljenca spregovoril ravnatelj Goriškega muzeja Branko Marušič. Poudaril je njegove izredne zasluge za preučevanje naše primorske zgodovine. Zatem je tudi dejal da je letošnja številka «Goriškega letnika» posvečena jubilantu. To zajetno publikacijo je zatem predstavil višji kustos Goriškega muzeja D. Svoljšak. Prikazal je bogato in kvalitetno zvrst prispevkov, ki preučujejo razna področja naše zgodovine in našega življenja nasploh.

Omenili smo še, da so se te prireditve, ki je bila v gradu Kromberk, udeležili številni Juvančičevi prijatelji in bivši učenci. Prisotni pa so bili tudi predstavniki ustanov in organizacij, kot n.pr. predsednik novogoriške občinske skupščine Jože Šušmelj, predsednik SKGZ Boris Race in zastopnik TO SKGZ za Goriško Zdenko Vogrič, dr. Joža Vilfan, predsednik medobčinskega sveta SZDLS Vlado Uršič, predsednik medobčinskega komiteja ZKS Anton Ladava, predstavniki SPZ prof. Milko Rener, Marko Waltritsch in Rudi Pavšič, številni duhovniki, med njimi tudi škofov vikar za Slovence dr. Oskar Simčič in še veliko drugih.

NA SESTANKU MO SKGZ

Poudarjen pomen širšega sodelovanja med mladimi

V ponedeljek se je sestal goriški del članov mladinskega odbora SKGZ. Na sestanku so razpravljali o mladinskem delovanju na Goriškem, v okviru članice MO. Predsednik odbora Komel je poročal o stikih, ki jih je odbor imel v zadnjem času z zvezo komunistične mladine, z mladinsko sekcijo SSk, zvezo socialistične mladine in mladimi, ki delujejo v sklopu sveta slovenskih organizacij. Na sestanku so tudi ocenili dosedanje sodelovanje med goriško in novogoriško mladino, ki se je prav v zadnjem času precej popestrilo. Tako so mladi pred kratkim skupaj pripravili proslavo 29. novembra ter se pomenili še o nekaterih skupnih akcijah, ki jih bodo skušali uresničiti v prihodnosti.

PO STATISTIČNIH PODATKIH POLICIJE

Vse manj prehodov preko najbolj odprte meje

Lani novembra 1.322.067 prehodov, letos pa samo 902.236 - Se bo nazadovanje še nadaljevalo?

Najbolj odprta meja v Evropi postaja na žalost iz meseca v mesec manj zanimiva. Tako nekako bi bilo mogoče sklepati na podlagi statističnih podatkov o številu mejnih prehodov, ki jih vestno zbirajo na poveljstvu obmejne policije za goriško pokrajino. Kljub temu, da je bilo novembra v Gorici nekaj zanimivih sejemskih prireditev in kljub nekajdnevnemu praznovanju ob dnevu republike v sosednji Jugoslaviji, se število mejnih prehodov v tem mesecu, vsaj kar se Goriške tiče, ni bistveno povečalo v primerjavi s prometom oktobra letos.

Na vseh mejnih prehodih so našteli v novembru 902.236 oseb. 364.208 oseb je prestopilo mejo s potnim listom na mednarodnem prehodu pri Rdeči hiši, od tega je bilo italijanskih državljanov 110.810, tujih pa 253.398, 538.028 prehodov pa so našteli na vseh obmejnih prehodih na Goriškem. Razmerje med italijanskimi in jugoslovanskimi državljani je tu nekoliko ugodnejše. Mejo je prestopilo 240.141 Italijanov in 297.091 Jugoslovanov.

Tako je bilo pred letom dni? Takrat so na Goriškem našteli 1.322.067 prehodov, ali za okrog 35 odstotkov več.

Mogoče bodo vzroke za tako gibanje skušali pojasniti na skorajšnjem strokovnem posvetu o obmejnih področjih, ki ga prireja goriški inštitut ISIG.

Naročnina za PRIMORSKI DNEVNIK za leto 1980

Celoletna	38.000 lir
Polletna	25.000 »
Mesečna	5.000 »

Letna naročnina na PRIMORSKI DNEVNIK v višini 38.000 lir velja samo do 30. aprila! Po tem datumu bo znašala 60.000 lir. Vsem naročnikom bomo še naprej brezplačno pošiljali revijo DAN ter jim nudili MALE OGLASE in ČESTITKE zastonj.

NAROČNINE SPREJEMAJO:
Uprava: Gorica, Ul. XXIV. maja 1
Tel. 833-82
Raznašalci Primorskega dnevnika
Pošta: tekoči račun ZTT 11/5374

V PONEDELJEK PONOČI PRI KRMINU

Ponovno huda prometna nesreča na cesti štev. 56

39-letni Danilo Matiazzi iz San Giovanija treščil z avtom v obcestno drevo

Včeraj smo poročali o hudi prometni nesreči na avtocesti v bližini Palmanove, v ponedeljek ponoči pa so ceste na Goriškem že spet zahtevale novo žrtev. V razbitih pločevinah je umrl 39-letni Danilo Mattiazzi, doma iz kraja San Giovanni ob Nadiži. Nesreča se je zgodila na odseku državne ceste štev. 56 med Krminom ter križiščem pri Idrijci, nekaj minut po 23. uri. V teku je preiskava, da bi ugotovili prave vzroke nesreče, kar pa bo najbrž zelo težko. Matiazzi se je peljal v dostavnem vozilu fiat 850 videmske registracije iz Krmina proti Vidmu, najbrž namenjen domov. Nekaj sto metrov pred križiščem z državno cesto Trst - Videm je iz nepojasnjenih razlogov zavozil na levo stran cestišča ter treščil v obcestno drevo. Udarec je bil strahovit, saj se je vozilo dobesedno ovilo okrog debla in gasilci so se morali precej časa truditi, preden so iz razbitin povlekli truplo nesrečnega voznika.

Skoraj 5000 ljudi na koncertu «Pooh»

Niso samo mladi navdušeni za sodobno glasbo. To smo videli na sobotnem koncertu, ki ga je imela italijanska glasbena skupina «Pooh» v goriški športni hali. Med skoraj pet tisoč gledalci jih je bilo precej takih, ki so že zdavnaj preko trideset leta. Očitno je tudi starejšim všeč videti od blizu glasbeno skupino, ki so jo večkrat, morda prisiljeni od sinov in hčera, gledali na televizijskem ekranu.

Nekaj uvoda v koncert je nudil tržaški kantavtor Gino D'Elisio. Publika mu je ploskala, a pričakovala je napovedane zvezdnike, ki so jo očarali tudi s koreografsko pripravo, s tako imenovanim «linght and music show». V nekaterih trenutkih nisi vedel, ali bi poslušal glasbo in petje ali pa bi gledal živopisane igro luči in reflektorjev. V koreografijo je spadalo tudi igranje štirih medvedkov, ki so maskota te glasbene skupine, saj je njihov simbol medvedek Winnie Pooh.

Poslušali smo lahko najnovejše in tudi že znane, stare pesmi Poohov. Najboljši so bili, ko so igrali skupinsko, morda niso prepričali in zato želi manj navdušenja, ko so igrali vsak zase. In prav ker so nekatere njihove stare pesmi med najbolj znanimi, so te najbrž najbolj vžgale publiko.

«Pooh» so bili prvič v Gorici potem ko so obredli veliko krajev v Italiji in po svetu. Po koncertu so nam povedali, da jih je sprejem v Gorici navdušil in da bodo zaradi tega še prišli med nas (Al).

Prispevki

V počastitev spomina pokojnega očeta učiteljice Almire Vižintin darujejo učitelji osnovne šole v Doberdobu 15.000 lir za vzdrževanje spomenika in 15.000 lir za cerkev v Dolu.

AVTOMOBIL IN ČLOVEK

Piše: I. FISCHER, V. TAVČAR

VOZILI SMO ZA BRALCE PRIMORSKEGA DNEVNIKA

ALFASUD SPRINT VELOCE 1.500 V SKLADU S ŠPORTNO TRADICIJO

Če lahko odštejete osem milijonov in pol, nimate preveč številne družine in ljubite športno vožnjo, pri tem pa hočete tudi sedeti udobno, potem ni nobenega dvoma: alfasud sprint veloce 1,5 je avto za vas. Z njim smo prevozili kakih tisoč kilometrov po mestu, po avtocesti, po navadnih in po gorskih cestah; nikjer nismo imeli težav, alfin bokser je vsakič zadovoljil vse naše zahteve.

Vožnja po avtocesti ne predstavlja velike težave za 1500-kubični motor, ki mora poganjati slabih 900 kilogramov težak avto. V konici, se pravi pri 6.000 obratih na minuto v peti prestavi, je kazalec alfinega merilnika hitrosti dosegel številko 180 in to hitrost tudi dalj časa držal brez večjih problemov. Kljub visokemu številu obratov je bil hrup motorja povsem v mejah znosnosti, tako da sva s kolegom v avtu lahko govorila popolnoma normalno, ne da bi kričala. Le šum zraka ob karoserijo je bilo zaznati in pa nekoliko pločevinasti hrup štirivaljnega bokserja.

No, potem pa sva zavozila proti Krminu, čez Čedad in po turistični cesti na Matajur. In prav na tej progi je alfasud pokazala, kaj velja. Naš štirikolesnik je bil kot narejen za ostro športno vožnjo po ovinkasti cesti, ki pelje do najvišjega vrha Beneške Slovenije. Cesta je že postala naša priljubljena poskusna steza, saj je edina v naši neposredni bližini, ki ima toliko ostrih ovinkov. Kakorkoli že, alfasud je za tako cesto kot narejena. Ni ovinka, ki bi jo lahko spravil iz tira. Ne preveč mehki sedeži, anatomsko grajeni in pa avtomatski varnostni pasovi še prispevajo k občutku gotovosti, ki ga voznik ima, ko sedi za volanom. Tudi zavore, štirje koluti, ojačevalec moči in dvokrožni varnostni sistem povsem utrezajo in niti po ostri vožnji navzdol, ko smo zavore do skrajnosti utrudili, se ni njihova učinkovitost zmanjšala.

Kljub temu, da je alfasud sprint veloce izrazito športni avto, ima prtljažnik, v katerega lahko spravimo kaj več kot samo potovalno torbo in dežnik, kot pri večini takih športnih vozil. V alfin prtljažnik lahko spravimo kar 325 kub. cm prtljage. Edina ovira je dejstvo, da je treba tovoriti od zgoraj, kar pomeni, da se človek mora pošteno spotiti, če mora natovoriti težji kovček.

Ko smo že pri pomanjkljivostih, naj omenimo še nekaj. Predvsem je vsa izdelava nekoliko površna. Armaturna plošča in vrata so prekriti z motno plastiko, ki pa je videti še bolj poceni, kot v resnici je. Oblikovalci niso poskrbeli, na primer za to, da bi prikrili glavice vijakov, s katerim je pritrjena prevleka na vrata. Pedali so nekoliko premajhni in noga včasih zdrsne s sklopke. Brisalniki imajo samo dve hitrosti, nimajo naprave, ki bi jih sprožila le od časa do časa. Za tako športno vozilo je armaturna plošča bolj revna, nima recimo ampermetra in kontrolne lučke za ročno zavoro. Tudi notranja luč, ki je vgrajena na levem stebričku, tik za voznikom, je tako medla in postavljena tako nerodno, da je res težko razbrati kaj ponoči.

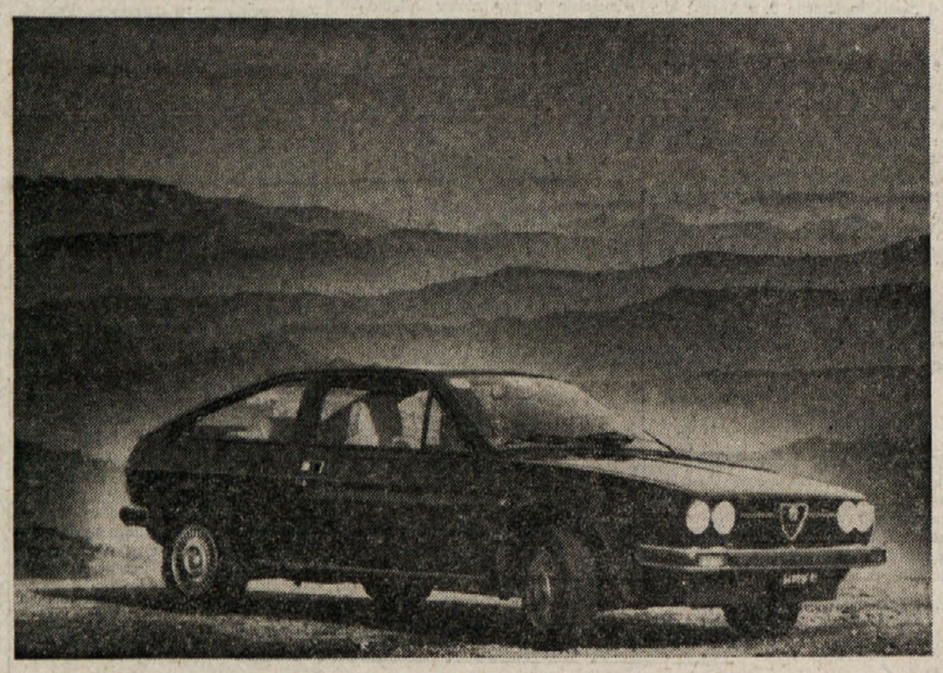

Kot kaže slika, je že po zunanji obliki alfasud sprint izrazito športno vozilo

Alfasud sprint veloce 1,5 ima 1490-kubični štirivaljni bokser, ki zmore 85 KM pri 5.800 obratih na minuto in ima največji navor 12,3 kpm pri 3.500 obratih, dvojna odmična gred v glavi, prednji pogon, pet prestav, štiri kolutne zavore s servo ojačevalcem, spredaj posamične obese (McPherson) z blažilniki in vijačnimi vzmetmi, zadaj toga prema s Panhardovim drogom.

Vozilo je dolgo 4 metre, široko 1,61, visoko pa 1,3 metra. Posoda za gorivo ima 50 litrov, v hladilnem sistemu je 7,3 litra hladilne tekočine.

Vse to dobite, kot smo rekli, za borih 8.537.000 lir, da seveda, v zadnjem tednu cena ni poskočila.

Pasaste gume izpodrinile diagonalne

Pasaste gume so v Evropi skoraj povsem izpodrinile navadne diagonalke. To izhaja iz podatkov, ki jih je zbral koncern Goodyear. Čez tri leta v Evropi skoraj da ne bodo prodali več diagonalnih pnevmatik, medtem ko bodo v ZDA radialne pnevmatike dosegle 56 odstotkov tržišča.

KO SE BLIŽA MRAZ

Ne pozabiti na antifriz

Če voda v hladilniku zmrzne, so hude okvare in draga popravila neizbežne

Pozabljivost je človeška, marsikdaj pa jo drago plačamo. To se zelo pogosto pripeti pozabljivemu avtomobilistu, ki mora seči globoko v žep, če je pozabil na olje v motorju ali na antifriz v hladilnem sistemu. Ko živosrebrni stolpec zleze pod ničlo voda zledeni in lahko hudo poškoduje motor ter hladilni sistem; to se ne pripeti, če je v vodi zadostna količina antifriza.

Vendar v mestih, kjer temperatura običajno ne pade pod ničlo, vozniki (izjema so v tem pogledu smučarji), le redko kdaj kontrolirajo, ali je v njihovem hladilniku in izravnalni posodi zadostna koncentracija antifriza. Povedati je namreč treba, da antifriz izhlapeva in da ga z dolivanjem navadne vode redčimo. Pri 50-odstotni koncentraciji antifriza, tekočina zmrzne pri minus 30 ali 35 stopinj C, pri manjših koncentracijah pa je stopnja zmrzovanja znatno višja.

Splošno pravilo pa je vsekakor (tudi če je v motorju mešanica, ki je primerna za vse letne čase), da je treba tekočino zamenjati vsaki dve leti. Zamenjava seveda ni zastonj, vendar je v vsakem primeru cenejša kot pot k mehaniku z dotrajanim hladilnim sistemom.

Izbira antifriza ni težavna: dovolj bo izbrati proizvod solidne tovarne, ki naj ima zelo nizko zmrzovalno temperaturo, dobre protikorozijske lastnosti, sprejemljivo termično prevodnost in visoko temperaturo vrenja.

Nepotrebno orodje ne sodi v avto!

Vodstvo Italijanskega avtomobilskega kluba ACI opozarja vse šoferje, naj skrbno pazijo na orodje, ki ga imajo v prtljažniku in na splošno, v avtu. Marsikomu se je namreč že pripetilo, da je imel precej težav z organi javne varnosti, ker je imel v svojem vozilu neobičajno orodje. Zakon štev. 110 z dne 18. aprila 1975 (dopolnilo k splošnemu zakonu za nadzorstvo nad orožjem in razstrelivi) prepoveduje vsakomur, «imeti brez utemeljenega razloga pri sebi gorjače s kovinsko konico, nože in bodala, cevi, verige, frače, večje divjake». Za kršitelje zakon predpisuje do 200.000 lir globe in do 1 leto aretacije. V omenjeno kategorijo «polorožij» sodi tudi vsakovrstno orodje, ki bi ga človek lahko uporabil kot orožje v posebnih okoliščinah. Zato naj avtomobilisti poskrbijo, da ne bodo imeli v avtu srpov, nožev, krampov, cepinov, daljših škarij, sekir, britev in sekal, če tega ne morejo opravičiti z dejansko potrebo.

Vozniki zahtevajo vse bolj udobne avtomobile

Udobje je lastnost, ki je najpomembnejša za avto srednjega razreda. Ugotovitev izhaja iz ankete, ki jo je pripravil urad za marketing družbe Citroen Italia. Iz razgovorov s potencialnimi kupci vozil tega razreda izhaja, da 24 odstotkov voznikov ima udobje v avtomobilu kot najvažnejšo lastnost vozila, za pospeške in hitrost se je opredelilo 18 odstotkov potencialnih kupcev, za ekonomičnost 17, za estetika 12, za trpežnost pa 11. Različne so želje in hotenja tistih, ki kupijo vozilo do 1.000 kubikov, katerim je zmerna poraba najpomembnejša (29 odstotkov) sledita udobje, (19 odstotkov), hitrost (10 od sto) in funkcionalnost (11 od sto).

TI IN MORJE

Piše VOJKO COLJA

Obala in dno Tržaškega zaliva

V dneh, ko je morje le prijeten spomin na letni dopust in se že vsi pripravljajo na belo opojnost, ne bo odveč, če za nekaj časa opustimo prikaz najrazličnejših čolnov, jadrnic in gliserjev, ter se posvetimo opisu našega domačega zaliva.

OBALA

V nekaj kilometrih od Sdobbe (izliv Soče) do Tankega rtiča se nam ena za drugo razvijajo razne oblike obale kot malokje drugje. Rt Sdobba je le skrajna točka delte Soče, nizek peščen in zamočvirjen jezik zemlje. Nizka obala s peščenimi plitvinami se razprostira neprekinjeno do izliva Timave. Vmes imamo vhoda v tržiško pristanišče in papirnico pri Štivanu, kjer je človek posegel v morfologijo dna in obale. Po Begunskem naselju San Marco (ribiško naselje) se obala popolnoma spremeni. Nizek apnenčast kraški greben v začetku loči od morja ozek pas peščene obale. Pri Grudnovem kazonu pa apnenec doseže morje, obala postane kamnita, območje Črnič pred Devinom pa spominja na Istro ali Dalmacijo zaradi mediteranske makije (črnike — sredozemski hrast), ki jo je človek z urbanizacijo skoraj v celoti uničil. Od Devina do Gladkih sten pri Sesljanu je edini primer apnenčaste klifne obale v Slovenskem Primorju. Nad morjem se dviguje do 80 metrov visoka kraška stena, dno je v začetku posuto z okrušenimi skalami na peščeni podlagi, globlje pesek prehaja v mulj (blato).

V Sesljanskem zalivu je obalni breg položnejši, samo obalo pa je človek v celoti spremenil. Po Afriki in kamnolomu Casale je breg spet strm in le občasno ga loči od morja ozka prodnata obala kot pri Botanjeku (v italijanščini neposrečen toponim Costa dei Barbari). Po Dveh sestrah in pri Sestrencih je človek s hotelskim obratom in s kopališčem Ginestre le nekoliko posegel v oblikovitost obale, da jo je «izboljšal». Prav tu občasno zasledimo sklade fliša, ki se je vrinil med apnenec. Kraška obala pa še vedno prevladuje, pri Kovačenci pa je prava čeprav nizka apnenčasta stena.

Neprekinjen pas fliša zasledimo šele po Brojnici. Kras ostaja nekoliko višje, pas fliša se širi, apnenec zasledimo le pri Miramarskem rtiču. Obala je še vedno strma. Od Grljana nimamo več naravne oblikovitosti, človek je s svojimi deli že tako posegel v morfologijo, da si lahko prvotno obalo samo zamišljamo. Šele po izlivu Reke v Miljskem zalivu z izjemo samih Milj je razpoznavanje prvotne oblikovitosti obale lažje. Od Reke do Debelega rtiča je obala strma, flišnata, le tu in tam so manjši zalivi, kjer je breg položnejši. Občasno zasledimo tudi klif, strmo flišnato steno, ki je nekoč skoraj neposredno padala v morje, a jo danes od morja loči cesta.

Tako obalo zasledimo tudi preko meje do Portorožu, apnenec pa se pojavi šele po Sečoveljskih solinah, kjer je obala podobna eni med Štivanom in Devinom.

DNO

Morsko dno Tržaškega zaliva je z razliko od obale skrajno enolično. To je najbolj plitev del Jadranskega morja, saj je samo v osrednjem delu globje od 25 metrov. Dno pada proti osrednji depresiji položno v smeri severozahod-jugovzhod. Najbolj plitvo je na severozahodu, kjer prevladuje pesek, v osrednjem delu pa zasledimo izključno mehko blato, le na manjših območjih se je blato strdilo in ga poraščajo alge.

Taka sestava je idealna za nekdaj Tržačanom priljubljeno školjko, mušoli — noetova barka, ki nam je skupaj s prodajalci kostanjev nekoč oznanjevala zimo. Danes stojnic ni več s kočami in dredžami so ribiči skoraj v celoti postrgali morsko dno, strupene industrijske in mestne odplake pa so dokončale delo.

AVTOMOBILISTI

NUDIMO BATERIJE

NAJBOLJŠIH ZNAMK

FIAT 126 - 127 - 128 - 112 ◆ RITMO

Lit 37.500 IVA vključena

FIAT 131 - 132 - 125 - 124 - 128 coupè ◆ GIULIA - ALFETTA

Lit 44.500 IVA vključena

autoforniture elettrauto GIGI BILLA

Ul. Giuliani 38 - Tel. 790173

AUTO GAS

PLINSKE INSTALACIJE

BEDINI — LANDI — TARTARINI

LOVATO

Cena naprave — brez montaže 180.000 lir

VARNOSTNI VENTILI TESTIRANI V JUGOSLAVIJI

Plinske jeklenke vseh velikosti za vse avtomobile

Ročne in električne črpalke za polnjenje plina v rezervoarje

NADOMESTNI DELI

AMAR

TRST

Ulica del Bosco 6 — TRST — tel. 741946

Nadomestni deli za FIAT — AVTORADIO

Dodatni deli za vse avtomobile

RADIO TELEVIZIJA

ITALIJANSKA TV

Prvi kanal

10.55 Evrovizija: Zimski šport: Smučanje
12.30 Kinoteka — Kultura: vzgojna oddaja
13.00 Umetnost, mesto: Neapelj
13.25 Vremenska slika
13.30 DNEVNIK Danes v parlamentu
14.10 Osnovni tečaj o ekonomiji Vzgojna oddaja
14.40 Evrovizija: Smučanje
17.00 Remi — risarni film
17.25 Vlakec
17.55 Tisti ihtavi, simpatični Braccio di ferro — risanka
18.00 Zgodovina in njeni protagonisti
18.30 ConcertAzione
19.00 DNEVNIK 1 — Kronike
19.20 Skeči Bernarda Cribbinsa
19.45 Almanah in Vremenska slika
20.00 DNEVNIK
20.40 Mash — TV film Qualche volta si sente arrivare la pallottola
21.10 Grand' Italia Oddaja, ki jo vodi Maurizio Costanzo
22.15 Športna sreda Ob koncu DNEVNIK. Danes v parlamentu in Vremenska slika

Drugi kanal

12.30 DNEVNIK 2 — Za in proti
13.00 DNEVNIK 2 — Ob 13. uri
13.30 Predsmučarska telovadba
17.00 Program za mladino: Peter — risanka
17.05 Ten Tenove prigode — risani film
17.30 Il genio in erba
18.00 Vzgojna TV drugih: Velika Britanija
18.30 Iz parlamenta DNEVNIK 2 — Šport
18.50 Spazioliberò: programi pristopanja
19.05 Dober večer z... Albertom Lupom Vmes film iz serije Mork in Mindy Napoved vremena
19.45 DNEVNIK 2 — Odprti studio
20.40 Sandokan — 4. nadaljevanje
21.45 Ma che amore è
22.35 Detektivi: Skok v prazno Ob koncu DNEVNIK 2 — Zadnje vesti

JUGOSLOVANSKA TV

Ljubljana

9.35 - 10.00 TV v šoli: Moj dom, Izobraževalna oddaja, Risanka, Predšolska vzgoja
16.30 Smuk za ženske
17.30 Poročila
17.35 E. Peroci: Ankine risbe, otroška serija
17.50 Potovanje v deželo lutk
18.10 Ne prezrite
18.30 Obzornik
18.40 Kosovelovci, 2. del
19.10 Risanka
19.30 TV DNEVNIK
20.00 Film tedna: Iz oči v oči, švedski barvni film
22.00 625
22.40 TV DNEVNIK

Koper

19.00 Smučanje
19.50 Stičišče
19.58 Dve minuti
20.00 Risanke
20.15 TV DNEVNIK
20.30 Glasbena oddaja
21.20 Kitty Tippel — film Režija: Paul Verhoeven; igrata: Monique Van De Ven in Andrea Domburg.

Zagreb

17.45 Sezamova ulica
18.15 Dokumentarni film
19.30 TV DNEVNIK
20.00 Aktualna sreda
21.30 Pop glasba
22.15 TV DNEVNIK
22.30 Dokumentarni film

TRST A

7.00, 8.00, 10.00, 11.30, 13.00, 14.00, 15.30, 17.00, 19.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše; 7.45 Pravljica za dobro jutro; 8.10 Jutranji almanah: «Adamovo rebro (Evino mnenje o tem in onem)»; 9.00 Dnevni pregled tiska; 9.05 Iz naših oddaj; 10.05 Radijski koncert; 11.35 Umetnice jazza; 12.00 «Pod Matajurjan»; 12.30 Melodije od vsepovsod; 13.15 Zborovska glasba: Naši zbori; 13.35 Instrumentalni solisti; 14.10 Otroško okence: «Odprimo knjigo pravljic»; 14.30 Roman v nadaljevanjih: John Galsworthy: «Temni cvet»; 15.00 Paleta orkestrov; 15.35 Najnovejša izdaja plošč; 16.30 Jugotonov expres; 17.05 Mi in glasba: Mladi izvajalci; 17.25 Slavni pevci; 18.00 Kulturna kronika; 18.05 Kulturni prostor: Slovenska književnost v Italiji; 18.30 Otroci praznujejo Miklavža.

RADIO TRST A

DANES, SREDA, OB 14.30

TEMNI CVET

V okviru oddaj z naslovom «Roman v nadaljevanjih», ki so na sporedu vsak ponedeljek, sredo in petek ob 14.30 je danes na vrsti prvi del novega dramatiziranega romana. «Temni cvet» Johna Galsworthyja je po prevodu Otona Župančiča radiofonsko priredila Marjana Prepeluh. Izvaja ansambel Radijskega odra.

KOPER

(Italijanski program)

8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 13.30, 14.30, 15.30, 16.30, 17.30, 18.30, 19.30 Poročila; 7.00 Dobro jutro z glasbo; 8.32 Crescendo in musica; 9.00 Štirje koraki; 9.15 Poje Umberto Balsamo; 9.32 Lucianovi dopisniki; 10.00 Z nami je...; 10.10 Otroški kotiček; 10.32 Pesem dneva; 10.40 Glasba in nasveti; 11.00 Kim, svet mladih; 12.05 Glasba po željah; 14.00 Mala diskoteka; 14.33 Izbrani za vas; 14.45 Kim parade; 15.00 Kje naj se ustavimo; 15.10 Glasbeni trenutek; 15.45 Dalmacija in njene pesmi; 16.00 Kino danes; 16.10 Flash v glasbi; 16.32 Crash; 16.55 Pismo iz...; 17.00 Poslušajmo jih skupaj; 17.32 Grandi interpreti; 18.32 Evergreen - včerajšnje pesmi; 19.00 Zbori v večeru.

KOPER

(Slovenski program)

6.30, 7.25, 13.00, 14.30 Poročila; 6.00 Glasba za dobro jutro; 13.05 Zapojmo pesem; 17.37 Melodije na tekočem traku; 14.00 Iz naše glasbene produkcije; 14.37 Glasbeni notes; 15.30 Glasba po željah; 16.00 Primorski dnevnik; 16.30 Aktualna tema; 16.40 Zapojmo in zaigrajmo.

RADIO 1

7.00, 8.00, 9.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 19.00 Poročila; 6.00 - 7.30 Glasbeno prebujanje; 7.45 Poštna kočija; 8.50 Glasba; 9.00 Radio anch'io; 11.30 Glasbeni program z Mino; 12.03 - 13.15 Vi in jaz; 14.03 Sei personaggi in cerca di bambino; 14.30 Voglia d'Apocalisse; 15.03 Rally; 15.30 Popoldanska srečanja; 16.40 Mladi in klasična glasba; 17.00 Patchwork; 18.35 Globetrotter; 19.15 Prisluhni, večeri se; 19.55 Radijska drama.

RADIO 2

7.30, 8.30, 9.30, 10.00, 11.30, 13.30, 15.30, 16.30, 17.30, 18.30, 19.30 Poročila; 6.00 - 8.45 Dnevi; 9.05 Radijska priredba; 9.32 - 10.12 Radio 2 - 3131; 11.32 Tisoč pesmi; 122.45 Dan uspeha. In potem?; 13.40 Sound - Track; 15.00 - 15.45 Radio 2 - 3131; 16.37 In Concert; 17.55 Frammenti di luna; 18.33 Srečanja in razgovori z mladimi o današnjem življenju.

LJUBLJANA

6.00, 7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 19.00, 21.00 Poročila; 6.50 Dobro jutro otroci!; 7.30 Iz naših sporedov; 8.08 Z glasbo v dober dan; 8.30 Pisan svet pravljic in zgodb; 9.05 Z radiom na poti - vmes ob 9.45 Turistični napotki za naše goste iz tujine; 10.05 Rezervirano za...; 12.10 Veliki zabavni orkestri; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Ob izvirih ljudske glasbene umetnosti; 13.00 Danes do 13. — Iz naših krajev; 13.30 Priporočajo vam...; 14.05 Razmišljamo, ugotavljamo...; 14.25 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo; 15.30 Zabavna glasba; 16.00 «Loto vrtiljak»; 17.00 Studio ob 17.; 18.00 Zborovska glasba v prostoru in času; 18.15 Naš gost; 18.30 Odskočna deska; 19.35 Lahko noč, otroci!; 19.45 Minute z ansamblom Toneta Kmetca; 20.00 Koncert za besedo; 20.25 Johannes Brahms; 21.05 Giuseppe Verdi: Odlomki iz opere «Othello»; 22.20 Revija slovenskih pevcev zabavne glasbe; 23.05 Liriční utrinki; 23.10 Jazz pred polnočjo, Dollar Brand.

Bob Woodward
Carl Bernstein

NIXONOV PADEC

47.

Prevedel Dušan Dolinar

St. Clair si je mislil, da je nemara ta trenutek tisto, k čemur se vzpenja vsa njegova odvetniška kariera. Zelo malo je pravnikov, h katerim se kdaj zateče kak predsednik Združenih držav. Da bi rekel ne, ni mogoče niti misliti. Uradno mu Haig sicer ni ponudil dela, vendar je bostonski odvetnik nakazal, da bi ga prevzel, če bi ga za to prosili. Haig je odgovoril, da se mu bo oglasil.

Zadnji dan leta 1973 je St. Clair odletel v Kalifornijo. V San Clementeju so ga peljali v predsednikovo pisarno. Pri njem je ostal eno uro. «Želim, da zastopate izključno predsedniško funkcijo,» je dejal predsednik, če bo seveda St. Clair delo sprejel. Predsedniška funkcija je tisto, kar je treba braniti, je poudaril Nixon, ne pa ta ali oni človek, posameznik.

Pri St. Clairu je to zbudilo globok vtis. Odšel je in se odpravil spet k Haigu. General je medtem že govoril s predsednikom, ki je potrdil, naj izbero St. Claira, in tako je Haig zdaj St. Clairu delo tudi uradno ponudil, St. Clair pa ga je uradno prevzel. Plača je znašala 42.500 dolarjev letno. St. Clair je bil ves osupel nad Haigovo oblastjo in močjo. Službo mu je ponudil Haig, ne predsednik. St. Clairu je bila zelo všeč tudi Haigova neposrednost, njegova zmožnost, da pri priči preide od besede k dejanjem.

Haig je St. Clairu pozabil povedati, da sta njegova predhodnika Buzhardt in Garment pred osmimi tedni svetovala svoji stranki, predsedniku Združenih držav, naj odstopi. Tudi tega ni omenil, da je Nixon predlagal, naj bi ponaredili dokazno gradivo.

Zvečer je St. Claira odpeljal iz predsedniške rezidence na letališče v Los Angelesu neki vodnik iz kopenske vojske. Medtem ko je avto iskal poti skozi blodnjake kalifornijskih križišč, se je St. Clair ljubeznivo pomenkoval z vodnikom, ki je bridko tožil, češ da na starega leta dan ne more biti skupaj z ženo. St. Clair je sedel zleknjen na mehko oblazinjenih zadnjih sedežih in čutil v sebi razburjenje, vznemirjenje, radovednost. Še bolj pa ga je navdajal občutek, da je dosegel nekaj velikega.

V Washington naj bi St. Clair prišel najpozneje čez teden dni. To je pomenilo, da bo moral v bostonski firmi Hale and Dorr hitro urediti svoje posle, tekoče pravde pa izročiti partnerjem. Predsednikov odvetnik si namreč ne more privoščiti niti sence suma, da se v njem spopadajo kaki nasprotujoči si interesi. Ugibal je, kakšna bo Bela hiša, kakšno je osebje, kakšni so upravni problemi. Primera ni poznal, moral se bo seznaniti z Buzhardtom in Garmentom. Zanj je bil Watergate dotlej samo neskončna veriga poročil, ki je prevladovala v *Boston Globeu* in v večernih televizijskih oddajah. Imel ga je za politični spor, nikoli za pravni primer. Zdaj se bo moral osredotočiti prav na to. Njegova naloga bo braniti predsednika pred odpoklicem, to pa bo nemara največja pravna zadeva dvajsetega stoletja. Čisto gotovo bo večja kot zaslišavanja v McCarthyjevem obdobju, naperjena zopet kopensko vojsko, ko je St. Clair sedel takoj ob Joeju Welchu, Welch pa je tedaj ujel svoj trenutek in pred televizijskimi kamerami vpričo milijonov ljudi zdrobil McCarthyja.

St. Clair bo rešil Richarda Nixona in predsedniško funkcijo ter se bo skupaj s predsednikom zapisal v knjigo zgodovine. 4. januarja so objavili, da je bil imenovan. V Washingtonu se je vselil v dolgočasno sobo hotela Fairfax, ki stoji nedaleč od Bele hiše proti severozahodu. V sobi 188 1/2 v poslopju za upravne urade so mu uredili pisarno, ki so jo na vrt na nos opremili z ostanki pohištva iz drugih postorov. St. Clair ni ugovarjal niti takrat, ko so mu zavoljo varčevanja ukinili dostavo Boston Globe, na katerega je bil naročen.

Skoraj nemudoma je sklical na sestanek deset mladih pravnikov, od katerih jih je bilo nekaj na dopustu, iz pravosodnega ministrstva. St. Clair jim je zaupno povedal: «Zame je to pravda kot vsaka druga. Imamo stranko. Pravniki smo in bomo ravnali profesionalno. Stranki bomo zagotovili kar najboljšo obrambo. Če je nedolžen, je nedolžen. Če je kriv, je pač kriv.» Namignil je, da s primerom ne bodo nič več ravnali na političen način. Opozoril jih je, naj nikar ne govorijo z novinarji. «Če ima v tem mestu marsikdo težave z verodostojnostjo, se mu tako godi zato, ker preveč govori.» Izrazil je upanje, da bodo lahko delovali skupaj kot povezano moštvo. Obljubil jim je, da se bodo vsi skupaj sestajali enkrat tedensko.

V prvem tednu je St. Claire nekega večera povabil dva od svojih mož na večerjo, potem pa začel glasno ugibati, kako neki naj najdejo restavracijo. Povedala sta mu, da je njegov položaj že zadosti visok, tako da lahko pokliče prevozni urad Bele hiše in si naroči avto. St. Claira je to nekoliko osupilo, potem pa je rekel: «Poglejmo, če bo res delovalo.» Delovalo je. S službenim avtom so se odpeljali k Ani Mariji na aveniji Connecticut. St. Clair se je med večerjo spominjal zaslišavanja zoper armado pred McCarthyjevim pododborom. «Tedaj sem bil še mladenič in to je bilo zame nadvse razburljivo.» Pravnike pogosto doleti, da lahko zasadijo zobe v razburljive primere.

DEVETO POGLAVJE

Peter Wallace Rodino ml. z avenije Grafton v Newarku, zvezna država New Jersey. Štiriinšestdeset let. Med drugo svetovno vojno eden prvih Američanov, ki so ga vpoklicali, ko se je mudil v tujini. Ponosen je na svoja odlikovanja in priznanja. Leta 1971 so v *Kongresnem vodniku* ob njegovem imenu zapisali med drugim tudi naslov Cavaliere di Gran Croce reda Al Merito della Republica, vitez velikega križa reda zaslug za republiko in Visoko listino priznanja za izjemno službovanje, osebno prizadevanja in zavzetost s kolidža Bloomfield.

SMUČANJE

IZREDEN USPEH JUGOSLOVANOV

KRIŽAJ, STREL, KURALT NA PRVIH TREH MESTIH

V Val Senalesu (Wintschgau) so si priborili v veleslalomu doslej najboljšo uvrstitev na mednarodnih tekmovanjih

VAL SENALES (Wintschgau) — O tem, da so Jugoslovani v začetku letošnje smučarske sezone v izredni formi, ni bilo dvoma že po prvih nastopih v Livignu, vendar pa takega uspeha, kot so ga dosegli včeraj v veleslalomu le ni nihče pričakoval. Čeprav je bilo odsotnih več «specialistov» za to disciplino (Stenmark, Wenzel, Popangelov, brata Mehr, Gros) je uvrstitev Križaja, Kuralta in Strela na prva tri mesta doslej največje presenečenje sezone. Da je Križaj nevaren nasprotnik so že lani vedeli vsi, ki so tekmovali za svetovni pokal, letos pa so Jugoslovani najavili svoj pohod v mednarodno smučarsko arenno tudi kot ekipa, ki pa nima samo izvrstne «udarne patrulje», ampak ima tudi krepko zaledje, saj tudaj osvajajo Magušar, Cerkovnik, Oberstar in drugi mesta, ki bi se že pred nekaj leti zdela tudi Križaju zelo dobra.

Kar se Italijanov tiče, ti s svojimi uspehi ne morejo biti zadovoljni. To pa ne toliko zaradi blede vožnje svojega bivšega «sinjega plazu», kolikor zaradi smole, ki jih spremlja. Včeraj je namreč nerodno padel Mally, se močno udaril v glavo in s tekmovanjem je bilo konec. Hujšega sicer ni bilo, toda zdravniki so mu predpisali nekaj dni počitka; zato na prvih tekmah svetovnega pokala v Val d'Iseru, in verjetno niti v Campigliu, ne bo mogel nastopiti. Sicer pa je bil včeraj najuspešnejši član italijanske vrste Nöckler, ki pa je zasedel šele peto mesto.

Lestvica včerajšnjega veleslaloma:

1. Križaj (Jug.)	2'52''74
2. Kuralt (Jug.)	2'53''47
3. Strel (Jug.)	2'53''58
4. Steiner (Av.)	2'55''24
5. Nöckler (It.)	2'56''37
6. Giorgi (It.)	2'56''41
7. Jakobsson (Še.)	2'56''93
8. Bieller (It.)	2'56''99
9. Burger (ZRN)	2'58''23
10. Gasienica (Polj.)	2'58''36
11. Trojer (It.)	2'58''60
12. Magušar (Jug.)	2'59''11
13. Lerchbaumer (Av.)	2'59''24
14. Halsnes (Norv.)	2'59''36
15. Wörndl (ZRN)	2'59''09

V VAL D'ISERU ZA SP

DANES START S SMUKOM ZA ŽENSKE

S tekmovanjem v Livignu se je začela nova smučarska sezona. Danes pa se z ženskim smukom v Val d'Iseru začne tekmovanje za svetovni smučarski pokal.

Medtem ko je v moški konkurenci kar lepo število smučarjev, ki se lahko potegujejo za pokal, je v ženski konkurenci število kandidatk manjše, tako da so tudi predvidevanja lažja.

Favoritka je seveda avstrijska smučarka Annemarie Moser - Pröll, ki je svetovni pokal osvojila že 6-krat. Pröllova bo morala računati na tekmico, ki je vredna vsega spoštovanja: to je Hanni Wenzel (Liechtenstein), v smuku pa še na Švicarko Nadigovo in Američanko Nelsonovo.

Italijani imajo v svojih vrstah nekaj obetajočih smučark, med katerimi je Maria Rosa Quario, favoritka v slalomu. Italijanka bo nedvomno nesporna zvezda italijanskega smučanja v Lake Placidu.

Pozabiti pa ne smemo niti Jugoslovank, ki sicer še ne sodijo v sam svetovni smučarski vrh, kar pa nikakor ne pomeni, da ne bi bile že letos sposobne pripraviti favoritinjam tu in tam kako neljubo presenečenje.

Na včerajšnjih poskusnih vožnjah za moški smuk se je precej poškodoval Avstrijec Stock. Med padcem si je namreč poškodoval ramo in kolenske vezi leve noge. Zdravniki so izjavili, da ne bo mogel tekmovati vsaj do novega leta.

Med poskusnimi spusti za moški smuk, ki bo na sporedu v petek, so dosegli naslednje najboljše čase :

K. Read (Kan.)	2'02''51
F. Klammer (Av.)	2'02''53
E. Haker (Nor.)	2'02''78
P. Wirnsberger (Av.)	2'03''07
S. Podborski (Kan.)	2'03''19
H. Höflehner (Av.)	2'03''44
J. Walcher (Av.)	2'03''48
D. Murray (Kan.)	2'03''49
V. Ciganov (SZ)	2'03''82
W. Grissmann (Av.)	2'03''89

OBVESTILO

ŠK Kras

obvešča, da se je pričela telovadba za otroke iz vrtca. Telovadba bo ob torkih od 15.30 do 16.15, v prostorih repentabrskega vrtca.

Italijanska teniška reprezentanca (Bertolucci, Ocleppo, Panatta, Barazzutti, Zugarelli in tehnični vodja Crotta) je včeraj z letalom odpotovala v ZDA, kjer bo nastopila v finalu tekmovanja za Davisov pokal

KOŠARKA — V PRVENSTVU A-2 LIGE

Tekma Pagnossin-Canon derbi današnjega kola

Hurlingham bo v gosteh igral proti Mecapu

Derbi današnjega, zadnjega kola prvega dela prvenstva A-2 italijanske košarkarske lige bo v Gorici, kjer se bosta spoprijela vodeči Pagnossin in beneški Canon.

Obe ekipi sta v nedeljskem kolu ostali praznih rok. Goričani so v Riminiju morali priznati premoč domače Sarile, ki je prav v nedeljo odigrala svojo najboljšo prvenstveno tekmo, medtem ko so Benečani povsem nepričakovano doma izgubili s skromno peterko Rodriga.

Canon, ki se je letos močno ojačil in je tudi porabil zato ogromno vsoto denarja, je trenutno v hudi krizi, saj je že trikrat zaporedoma izgubil in se bo tako prav v Gorici skušal otresti te krize, ki bi lahko imela hujše posledice. Po drugi strani pa Goričani gotovo se ne bodo dali tako zlahka presenetiti. Izgubili so že eno tekmo na domačem igrišču (proti Mecapu), dva poraza pred domačim občinstvom pa bi bila v prvem delu le preveč.

Tržaški Hurlingham, ki je v nedeljo premagal še bolonjski Mercury, bo danes gostoval v Reggio Emilii, kjer bo igral proti Mecapu iz Vigevana. To srečanje bodo odigrali na nevtralnem igrišču, ker je bilo igrišče Mecapa diskvalificirano.

Lombardijevi varovanci so doslej igrali nad pričakovanjem. Zbrali so že 14 točk in imajo celo tekmo manj. Trener Tržačanov se zaveda, da bo srečanje z Mecapom izredno težko, Hurlinghamovi košarkarji pa so trenutno v izredni formi in še posebno dobro igra Američan Laurel. Zmaga nad Mecapom je torej dosegljiva, čeprav izredno težko.

DANAŠNJE, 13. KOLO

Pagnossin - Canon; Mecap - Hurlingham; Mercury - Honky; Postalmobili - Mobiam; Liberti - Diario; Rodrigo - Cagliari.

Emerson — Gabetti v središču pozornosti

V drevišnjem, 13. kolu prvenstva A-1 lige bo v središču pozornosti srečanje v Vareseju med domačim Emersonom in vodečim Gabettijem.

DANAŠNJE, 13. KOLO

Eldorado - Sinudyne; Jolly - Fabia; Isolabella - Billy; Antonini - Grimaldi; Emerson - Gabetti; Pintinox - Arrigoni; Scavolini - Superga.

MINIBASKET

SGT - Sokol 84:19

SOKOL: Carli, D. Škrk, Terčon 8, Lesizza, Peric, Pahor 11, R. Stanissa, W. Stanissa, Pertot, Caharija.

Po predvidevanju je Sokol v sredo visoko izgubil z močno ekipo SGT. Slovenski peterki je le redkokdaj uspelo priti do meta, čeprav je bil odstotek zadovoljiv. Nabrežinci so izgubili neverjetno dosti žog pri podajah in pri samem vodenju. Povedati pa moramo, da sestavljajo polovico ekipe igralci, ki igrajo komaj mesec dni. Ti so na igrišču še zelo negotovi in pri tem seveda tudi najosnovnejših napak ne manjka.

Predvsem Davida Pahorja moramo tokrat pohvaliti za dobro igro v napadu. Mitja

Prvenstvo Z&R

Inter Milje A - Bor 82:16 (46:7)

BOR: Košuta 4, Pieri, Lokar 2, Civardi 1 (1:2), Žetko, Kovačič 5 (1:2), Burolo, Ferfolja, Pertot 4 (2:6), Trampuš.

V predzadnji tekmi prvega dela prvenstva Zini & Rosenwasser, so mladi borovci doživeli nov poraz. Odigrali so nedvomno svojo najslabšo tekmo leta. Nasprotniki niso tako močni, kot kaže končni izid, kajti «plavi» so zgrešili vse, kar je bilo mogoče zgrešiti. Razen Darija Kovačiča, ki se je izkazal v obrambi, so vsi igrali zelo slabo: če bodo tako nadaljevali, bodo zgubili tudi naslednjo tekmo, proti šibki ekipi DLF B.

GIMNASTIKA — NA SVETOVNEM PRVENSTVU

SOVJETI PRESENETILI

Po več letih jim je končno uspelo prekositi Japonce

FORT WORTH — V teksaškem mestu Fort Worthu se je v nedeljo začelo 20. svetovno prvenstvo v gimnastiki. V ZDA so dopotovali telovadci in telovadke iz številnih držav, med katerimi je tudi kitajska reprezentanca.

Včeraj so se z obveznimi vajami za moške začela tekmovanja. Prvo presenečenje je vzbudila sovjetska reprezentanca, ki je po več letih ognajala japonsko premoč v moški konkurenci. Izgleda sicer, da so bili sodniki vsaj v tem delu tekmovanja precej naklonjeni in radodarni do sovjetskih tekmovalcev (prav tako tudi do ameriških). Poudariti pa moramo, da so prišli Japonci na svetovno prvenstvo s skoraj nepreno vljeno postavo in so prvi dan tekmovanja dokaj razočarali, ko jim med posamezniki ni uspelo doseči uvrstitve med prvih deset.

Med posamezniki si je 1. mesto za začasni lestvici priboril Sovjet Ditjatin. Razočaral pa je Nikolaj Andrianov, ki je napravil nekaj začetniških napak in dobil temu primerno oceno. Tako je končal na 12. mestu in si je skoraj gotovo zapravil naslov.

Niti Kitajci niso pripravili velike senzacije; ekipno so zasedli 5. mesto, med posamezniki pa je njihov predstavnik prišel na 7. mesto.

Lestvica po obveznih vajah:

1. Sovjetska zveza	293
2. Japonska	290,600
3. ZDA	289,850
4. NDR	289,750
5. Kitajska	289,450
POSAMEZNIKI	
1 Ditjatin (SZ)	58,900
2. Conner (ZDA)	58,750
3. Thomas (ZDA)	58,700

Italijanska moška reprezentanca, ki je obtičala na 17. mestu, je v resnih težavah. Če se ji namreč ne uspe prebiti med prvih 12, si bo zapravila možnost za nastop na moskovskih olimpijskih igrah, za katere je svetovno prvenstvo tudi kvalifikacijsko tekmovanje.

NOGOMET

ITALIJANSKI POKAL

Danes Roma - Milan

MILAN — Danes bodo odigrali povratno nogometno srečanje Roma - Milan, veljavno za italijanski pokal. V prvi tekmi v Milanu je zmagala Roma, ki je v nasprotnikova vrata nasula kar štiri gole. Druge tekme četrtfinala bodo odigrali 16. januarja.

V okviru italijanskega pokala za polprofesionalce, v katerem nastopa tudi Triestina, pa bodo na sporedu srečanja šestnajstine finala. Tržaško moštvo bo sprejelo v goste Venezio.

NOGOMET — NAŠE ENAJSTERICE V MLADINSKIH PRVENSTVIH

VISOKA ZMAGA NARAŠČAJNIKOV KRIŠKE VESNE

Vse Bregove ekipe igrale neodločeno - Prosečani so tokrat igrali slabo

NARAŠČAJNIKI

Vesna — Olimpia 4:0 (1:0)

VESNA: Savarin, Sedmak, Zucca, Purić, Metelko, Pertot, De Lorenzi, Del Bello, Stefančič, (Musizza), Bukavec, Kostnapfel.

STRELCI: v 30. min. p.p. Kostnapfel, v 29. min. d.p. Del Bello, v 35. in 37. min. d.p. Kostnapfel.

Naraščajniki Vesne so z lepo igro gladko odpravili ekipo Olimpie. Križani so tokrat pokazali, kaj zmorejo in točki sta pravilno plačilo za njihov trud.

ŠZ BOR

vabi vse svoje člane, prijatelje in simpatizerje na

SKLEPNO PROSLAVO

ob 20-letnici svojega obstoja, ki bo v petek, 7. decembra, v veliki dvorani Kulturnega doma v Trstu.

Začetek ob 20. uri.

V p.p. igra ni bila lepa, pa čeprav bi lahko Vesna dosegla več kot gol. Drugi polčas pa je bil pravi monolog domačinov, ki so najprej z Del Bellom in nato dvakrat z razigranim Kostnapflom zatresli nasprotnikovo mrežo.

Tokrat pohvala gre vsem igralcem, posebej pa Kostnapflu in Zucci, ki sta bila nedvomno najboljša na igrišču.

Fabio

Campanelle — Primorec 1:0 (1:0)

PRIMOREC: Vidali, A. Tomè, Mulè, Finussi, V. Kalc, Franko Kralj, I. Milkovič, Santi, Salvi, P. Tomè, Rocheti, 12 Žagar, 13 Kolarič.

Po zmagi in dobri igri so tokrat naraščajniki Primorca razočarali. Čeprav ni bila domača ekipa nič boljša od Trebencev je odnesla obe točki z golom, ki ga je dosegla v začetku tekme. Od tedaj dalje si je Primorec ustvaril celo vrsto ugodnih priložnosti, a pri zaključevanju so bili fantje vedno nemočni. Nedvomno pa bi z nekoliko več požrtvovalnosti z lahkoto prišli do remija in morda tudi do zmage.

Bruno Križmančič

Breg — Don Bosco 3:3 (2:2)

BREG: Korošec, Tedesco, Šavron, Albertini, Tul, Bartole, Kraljič, Gregori, Žerjal, Pizzi, Mikol.

STRELCI ZA BREG: v p.p. Mikol, Pizzi, v d.p. Bartole.

Kot vse ostale Bregove ekipe so tudi naraščajniki v nedeljo remizirali. Hitro po začetnem žvižgu so začeli Brežani napadati in so kmalu prišli do svojega prvega zadetka. Prvi je za Breg povedel Mikol, proti koncu prvega polčasa pa je podvojil Pizzi, kazalo je že, da bo zmaga Brežanov lahka, prišlo pa je do preobrata v igri.

Gostje so namreč najprej stanje izenačili. Breg je nato povedel, nakar pa je Don Boscu zopet uspelo remizirati.

SMI

KADETI

Op. Supercaffè — Breg 1:1 (0:0)

BREG: Smotlak, Šavron, Albertini, Tritta, Ražem, Pavletič, Azzolin (Kraljič), Kalin, Lovrečič, Petrina, Senica.

STRELEC ZA BREG: v 45. min. d.p. Senica.

V soboto so Bregovi kadeti igrali neodločeno proti ekipi Op. Supercaffè. Remi je pravičen rezultat, saj je bila vseskozi igra povsem enakovredna. Tekma je bila še kar dopadljiva in tako se je prvi polčas končal pri stanju 0:0.

V drugem polčasu se ni stanje na igrišču bistveno spremenilo. Že v prvih minutah je prišlo do prvega zadetka. Domačini so izkoristili napako Smotlaka in povedli. Po prejetem zadetku so se Brežani pognali v napad, niso pa nikoli resneje ogrožali nasprotnikova vrata. Do izenačenja je nato prišlo prav v zadnji minuti srečanja, ko je Senica izkoristil lep predložek Kraljiča in povedel.

SMI

ZAČETNIKI

Breg — Chiarbola B 0:0

BREG: Zupin, Žerjal, Štranj, Ciacchi, Tul, Rapotec, Biagi, Olenik, Klabjan, Godina, Barut.

V tekmi proti Chiarboli so Brežani zapravili res ugodno priložnost za zmago.

V prvem polčasu so «plavi» povsem nadzorovali na igrišču, bili so vseskozi v napadu niso pa izkoristili svoje terenske premoči. Gostje niso bili nikoli nevarni, saj je bila Bregova obramba odlična.

SMI

ZAOSTALA TEKMA

Primorje — Ponziana 1:1 (1:0)

PRIMORJE: Bosticco, D. Comino, Fagin, Depase, Micheli, Simat, Spadoni, Marcuzzi, Sardoč, M. Comino, Kralj (Bak).

STRELEC ZA PRIMORJE: v 19. min. M. Comino.

V zaostali tekmi je na domačih tleh proseško Primorje poskrbelo za pravo presenečenje, saj je zasluženo remiziralo proti solidni ekipi Ponziane. Domačini so namreč prišli tudi prvi v vodstvo in brez težav skozi vso tekmo branili dragocen gol prednosti. Toda proti koncu srečanja so gostje izkoristili napako v obrambi «rdeče-rumenih» in izenačili.

Giarizzole — Primorje 3:0 (1:0)

PRIMORJE: Bosticco, D. Comino, Fagin, Depase, Simat, Micheli, Marcuzzi, Spadoni, Sardoč, M. Comino, Kralj.

Proti ekipi Giarizzole je Primorje v gosteh izgubilo. Čeprav so si domačini po prikazani igri zaslužili zmago, Prosečani pa si niso zaslužili tako visokega poraza. Ko so Giarizzole prišle v vodstvo, so namreč «rdeče-rumeni» stalno napadali. Toda napadalci Primorja niso znali izkoristiti zares ugodnih priložnosti. V protinapadu pa so bili domačini v drugem delu igre še dvakrat uspešni.

NAJMLAJŠI

Deželno prvenstvo

Donatello — Primorje 3:0 (1:0)

PRIMORJE: Biagi, Husu, Gašperlin, Antoni, Martelani (Zancolich), Sedmak, Vidali, Abbondanza, Celea, Meden, Rochetti.

V gosteh je Primorje proti močnejši ekipi Donatello iz Vidma doživelo hud poraz. Proseška ekipa je bila kos boljšemu nasprotniku le v prvem delu igre, ko so domačini vodili z golom prednosti. V nadaljevanju pa so «rdeče-rumeni» nepričakovano popustili pobudo ekipi Donatella, ki ni imela večjih težav, saj je najprej podvojila, nato pa še zaokrožila osvojeno prednost.

CICIBANI

Opicina — Primorje 2:0 (1:0)

PRIMORJE: Lukša, Gava, Fagin, De Bernardi, Kralj, Reina, Fauer (Štoka).

Izid tekme dejansko odgovarja realnemu stanju na igrišču, saj so bili Prosečani popolnoma enakovredni nasprotniku, ki pa je bil boljši v napadu. Napadalci Prosečanov pa tokrat niso bili preveč spretni. Neodločen izid bi bil vsekakor pravilnejša nagrada za obe moštvi.

V. H.

V PRIJATELJSKEM SREČANJU

Primorje ponovno premagalo Dvore

Dvori (pri Izoli) - Primorje 5:9 (2:4)

V četrtek je bilo proseško Primorje gost ekipe Dvori, pri kateri so Prosečani odigrali (na športnem igrišču v Piranu) prijateljsko tekmo. Dvori so že gostovali na Proseku septembra in tedaj so bili Prosečani uspešni (z 2:0).

V četrtkovi tekmi, ki je nedvomno služila Primorju kot trening za prvenstvene nastope, so Prosečani bili ponovno uspešni. Sam izid srečanja kaže, da je bila tekma prijateljskega značaja, «rdeče-rumeni» so bili nedvomno boljši, saj so kar devetkrat zatresli nasprotnikovo mrežo. Za Prosečane je bil petkrat uspešen Pertot, dvakrat Zaccaria po enkrat pa Tomizza in Milič.

Postava Primorja je bila naslednja: Štoka, Bezin (Verša), G. Husu Šugan (Metlika), Angeleri (Rustja), V. Husu, Pertot, Germani, Zaccaria, Vascotto (Milič), Tomizza.

V.H.

V 3. AMATERSKI LIGI

Inter presenetil

Med zaostalimi tekmami tretje amaterske lige, ki so jih pred nekaj tedni odložili zaradi blatnih igrišč in so jih v nedeljo odigrali, je bilo srečanje med Interjem TS in vodečim CGS. To srečanje je posebno zanimalo navijače Krasa in je odločalo o jesenskem prvaku. Interjevi igralci v tem srečanju praktično niso imeli niti minimalnih možnosti, da bi spravili na kolena močno ekipo iz Ribiškega naselja, vendar žoga je okrogla in so prav gotovo pripravili največje presenečenje prvenstva s tem, da so jo premagali z 2:0. Ta nepričakovani zavrtljaj pa je po godu Krasovim nogometašem, ki si sedaj skupno s CGS nepričakovano delijo naslov zimskega prvaka in ostajajo tako še edina nepremagana ekipa v letošnjem prvenstvu.

ZS

OBVESTILO

Športna šola sporoča, da bo v sredo, 12. decembra, na sporedu

PREDAVANJE

o gibalni izobrazbi predšolskih in šoloobveznih otrok.

Predaval bo prof. Drago Ulaga, ki je dolga leta poučeval na Visoki šoli za telesno kulturo v Ljubljani in je eden najvidnejših slovenskih strokovnjakov na tem področju.

Predavanje staršem toplo priporočamo.

Ob mednarodnem letu otroka

Športna manifestacija za vse osnovne šole

Šolsko skrbništvo je poverilo pokrajinskemu odboru CONI, da na osnovnih šolah priredi športno propagandno manifestacijo ob mednarodnem letu otroka. Na srečanju didaktičnih ravnateljstev, ki je bilo preteklega novembra na sedežu šolskega nadzorništva v Ul. Teatro Romano in katerega se na žalost ni udeležil noben predstavnik slovenskih šol, so predstavili program, ki predvideva nastop v krosu, plavanju in kotalkanju. Včeraj so program in pobudo na splošno orisali tudi na tiskovni konferenci na sedežu CONI.

Srečanje, ki ni tekmovalnega značaja, bo 12., 13. ter 16. in 17. t.m. Kros bo na travniku na hipodromu, in sicer 12. decembra za šole, ki pripadajo prvim enajstim didaktičnim ravnateljstvom. Druge šole, med katere spadajo tudi slovenske osnovne šole, bodo nastopile dan kasneje. Plavanje bo v bazenu «B. Bianchi», in sicer 16. decembra, kotalkanje pa v čarbolski športni palači 17. t.m. V primeru slabega vremena bo prireditev teden dni kasneje.

Kakšni bodo kriteriji ocenjevanja? Zmagala bo šola, ki bo sorazmerno s številom vpisanih imela največ zastopnikov v vseh treh disciplinah. Tiste šole, ki imajo več kot sto otrok, lahko nastopajo samostojno, ali pa skupaj s šolami, ki spadajo pod isto didaktično ravnateljstvo. Inštitutu za matematiko s tržaške univerze so celo poverili nalogo, da izdela primeren ključ za nagrajevanje, saj je treba poleg števila otrok upoštevati tudi dejstvo, da je lažje pripeljati polovico otrok iz šole, ki ima le sto učencev kot iz tiste, ki jih ima na primer štiristo.

Vsak učenec (vpisni kartonček dobi na šoli) se lahko udeleži vseh treh preizkušenj. Prvouvrščena šola bo prejela «trofejo CONI 1979» ter diplomo, učenci pa diplomo, medaljo in posebno nagrado. Za šole, ki se uvrstijo do 6. mesta, so tudi pripravili pokale, otroci pa prejmejo diplome in nagrade. Učenci vseh ostalih šol, ki se uvrstijo od šestega mesta naprej, pa prejmejo diplomo za sodelovanje.

ODBOJKA — V PRVENSTVU DEKLIC

Tesna zmaga Sokola

Brežanke je premagal po petih nizih igre

Sokol — Breg 3:2 (14:16, 15:7, 15:8, 13:15, 15:11)

SOKOL: Legiša, Kralj, Drašček, Milič Sara, Purič, Pertot, Milič Maja.

BREG: Canciani, Žerjal, Zobec, Kerin, Fontanot, Salvi, Maver, Ota, Martinelli, Pečenik.

V sredo, 28. novembra, je bila v Nabrežini zadnja tekma prvenstva deklic in sicer derbi med Sokolom in Bregom. Čeprav je bil Sokol v prvem delu prvenstva (kot Bregov gost) poražen, je bil tokrat favorit. V povratnih kolih je namreč znatno izboljšal igro, a žal prepozno.

Tekma je bila dokaj zanimiva, saj sta se obe ekipi zagrizeno borili za zmago. Prvi niz je po napeti igri osvojil Breg, medtem ko je v naslednjih dveh setih, z boljšo igro na mreži, odločno prevladal Sokol. V četrtem setu so Sokolove igralke nekoliko popustile, kar je Breg spretno izkoristil in niz osvojil. Čeprav so se jim Brežanke odločno upirale, so se Nabrežinke ponovno znašle in končno pokazale svoje zmožnosti, osvojile peti set in tako zmagale.

To je bil tudi edini par točk za letos res neuspešno Sokolovo ekipo, ki pa si vztrajno prizadeva izboljšati svojo formo.

D. K.

DEČKI

Inter — Bor 3:1 (—3, 11, 13, 15)

INTER: Klobas, Garbelli, Vitiello, Fedele, Blocher, Sivi, Hovhannessian, Plossi, P. in E. Longo.

BOR: De Waldestein, Furlani, Volk, Grahonja, Tul, Batič in Sgubin.

SODNIK: Peinkhofer stranski: Ravalli; zapisnikar: Babudri.

Tudi drugi letošnji neposredni obračun med tema šesterkama se je končal z zmago Interja. Medtem ko je Bor v prvem nastopu igral dobro dva seta, je bil tokrat boljši samo v prvem.

Borovci so res dobro pričeli, saj so nasprotniku prepustili le borne tri točke. Že v drugem nizu pa smo gledali na igrišču povsem drugačno ekipo. Prišlo je do neverjetne spremembe, saj so se vrstile napake kot na tekočem traku. V takih okoliščinah je bilo nemogoče doseči kaj več kot časten poraz. V tretjem nizu je Bor povedel s 6:0, tod naprej ni šlo več tako gladko. V končnici sta pri stanju 13:13 bila usodna dva zgrešena servisa. Izredno izenačen je bil tudi četrti set, katerega so domačini izbojevali, potem ko je bilo potrebno igrati na razliko. Pri zadnjem vodstvu so bile storjene tri zaporedne napake in vsi upi so splavali po vodi.

Naši fantje so napravili največ napak pri serviranju in niti podaje niso bile najbolj točne.

G. F.

MLADINKE

Volley club — Breg 0:3 (13:15, 7:15, 2:15)

BREG: Slavec, Švab, Stepančič, Ota, Salvi, Kerin, Žerjal D., Pečenik, Martinelli.

VOLLEY CLUB: Veronese, Gezzi, Famulari, Pasetti, Godini, Stuparich, Decimani, Iamas.

SODNIKA: Margon in Pesce iz Trsta.

Brez posebnih težav so Brežanke tudi tokrat premagala Volley, Slovenske igralke, prepričane v lahko zmago, so podcenjevale nasprotnika, kar ni dobro učinkovalo na igro. Čeprav niso bile nasprotnice tehnično dobre, so se vseeno borile za vsako žogo. Prve trenutke zmede so Brežanke nadoknadile v 2. in 3. setu, ko so igrale nekoliko boljše. Predvsem so grešile pri sprejemu in celo vrsto servisov. To so bile v glavnem osnovne napake, ki se dajo z dobro voljo odpraviti.

Ko so se nekoliko zbrale, niso pustile nasprotniku, da bi se jim še upiral. Premagale so ga z veliko razliko.

V soboto bo Breg igral slovenski derbi proti Boru na stadionu «1. maj» in s tem zaključil prvenstvo mladink. Ta tekma bo gola formalnost, kajti Brežanke so že matematično osvojile 1. mesto.

MRS

BERITE REVIJO DAN

KOŠARKA — V PROMOCIJSKEM PRVENSTVU

Učinkovita igra goriškega Doma

Dom — Begliano 85:57 (38:29)

DOM: Dornik (k) 20, Viženti 14, Blažič 31, Čubej 2, Semolič 10, Prinčič 2, Klanjšček 4, Terčič 2.

PON: Prinčič v 16. min. d.p., Dell'Olio in Calligaris v 19. minuti d.p.

SON: Dom 20, Begliano 24.

V nedeljo je bilo na sporedu prvo kolo goriškega promocijskega prvenstva. Domovci so startali uspešno. Premagali so ekipo iz Begliana in to z veliko prednostjo. Gostje niso bila močnejših ekip. Hvaličevi varovanci so prikazali v določenih trenutkih izredno učinkovito igro. Vodili so skozi vse srečanje, razen v deseti minuti prvega polčasa.

Začetek srečanja je bil izredno uspešen, saj so «belo-rdeči» povedli z 10:12. V nadaljevanju pa so nerazumljivo odpovedali. Begliano je prišel v vodstvo in sicer z rezultatom 18:11. To pa je bilo vse, kar so naši fantje dopustili nasprotnikom. Začeli so z ostrim presingom in zaključili prvi polčas v vodstvu. V drugem polčasu so nasprotnika dobesedno zmedli. Končni žvižg je potrdil zmago domovcev, ki je bila povsem zaslužena.

V vrstah Doma sta zaigrala najbolje Blažič, ki je bil najboljši strelec srečanja, in Dornik, ki je premišljeno vodil svoje soigralce. Dobro je skakal na odbite žoge Viženti, medtem ko je center Prinčič popolnoma odpovedal.

Vsekakor spodbuden začetek prvenstva za Hvaličeve varovance, ki so s to zmago potrdili trenutno dobro formo in veliko željo po zmagi, kar je lani primanjkovalo. Prihodnje srečanje bodo odigrali v nedeljo proti Erbasolu iz Gorice. Ta ekipa je izredno skromna, saj je v prvem kolu izgubila proti Ederi za celih štirideset točk. Zato domovci ne bodo imeli prevelikih težav.

Še nekaj novic o drugih tekmah. Alba Mobilcasa in Casa del Carrozziere, ki imata vlogo favorita v tem prvenstvu nista izpolnili pričakovanj. Prva je sicer zmagala proti Arteju toda samo za borni dve točki, druga pa je izgubila za dve točki proti ekipi Pagnossina.

M. Č.

NOGOMET

ITALIJANSKI POKAL

Danes Roma - Milan

MILAN — Danes bodo odigrali povratno nogometno srečanje Roma - Milan, veljavno za italijanski pokal. V prvi tekmi v Milanu je zmagala Roma, ki je v nasprotnikova vrata nasula kar štiri gole. Druge tekme četrtfinala bodo odigrali 16. januarja.

V okviru italijanskega pokala za polprofesionalce, v katerem nastopa tudi Triestina, pa bodo na sporedu srečanja šestnajstine finala. Tržaško moštvo bo sprejelo v goste Venezio.

CIKLOKROS — V NEDELJO V CASTIONSU

Petelin zopet odličen

V zelo ostri konkurenci je osvojil osmo mesto

Giovanni Flaiban, sedemkratni državni reprezentant v ciklokrosu je zmagovalec tretje dirke za «Trofejo Al Fogolar», ki je bila v nedeljo v Castions di Strada. Flaiban je bil premočan, za razred boljši od ostalih udeležencev, predvsem kar se tiče tehnike vožnje po ovirah, ki so bile razporejene na progi. Ta prav gotovo ni bila idealna za čiste krosiste. Dovolj je pogledati čas, ki so ga kolesarji porabili za 24 km dirke: le 56 minut, kar je preko 27 kilometrov na uro (kar niso časi za dirke v ciklokrosu).

Konkurenca je bila tako izredno ostra, saj sta se poleg Flaibana udeležila dirke tudi dva tekmovalca iz Trenta, ki sta se izkazala za izredno borbena, in to je na lastni koži okusil tudi lonjerski kolesar Petelin, ki je moral položiti orožje v zadnjih dvajsetih metrih v zaključnem sprintu. Medtem ko je Flaiban ušel takoj po uvodnih krogih, sta se za drugo mesto borila Barattin in Novelli, ki je osvojil častno uvrstitev v končnem sprintu, prav tako je Dal Grande (mladinski državni reprezentant) premagal Gretterja, Borgobello pa Turrija in Petelina.

Lonjerski predstavnik je vozil v nedeljo izredno dobro, saj je po počasnem začetku dirke takoj nadoknadil izgubljene pozicije in se nato pet krogov boril z Borgobellom in Turrijem za osvojitev šestega mesta, kar pa mu ni uspelo proti bolj izkušenima sprinterjema (in ne krosistoma).

Ostali štirje kolesarji Adrie, ki so nastopili na nedeljskem ciklokrosu, pa so vozili standardno. Čok je še čutil posledice enotedenskega prisilnega počitka. Lenisa je napredoval in zasseda tretje mesto med cikloamaterji, Godnič je imel probleme s kolesom, Ruzzier pa je pokazal velik napredek in pustil za seboj vrsto nasprotnikov. Startalo je izredno visoko število kolesarjev (46), na cilj pa jih je prispelo osemintrideset.

V soboto in nedeljo pa bosta kar dve dirki za to trofejo: v soboto bodo kolesarji nastopili v Pordenonu, v nedeljo pa ob 13.30 v Lonjerju v organizaciji domačega društva.

VRSTNI RED

1. Giovanni Flaiban (Pelliccerie Wainer PD), ki je 24 km prevozil v 56'
2. Novelli (Cividale Valnatisone)
3. Barattin (Veneta Infissi)
4. Dal Grande (La Pujese)
5. Gretter (Forti e Veloci TN)
6. Borgobello (Stefanutti)
7. Turri (Forti e Veloci TN)
8. Petelin (Adria)
9. Vettorel (La Pujese)
10. Fottorel (Cansiglio)
23. Čok (Adria)
24. Lenisa (Adria)
25. Godnič (Adria)
29. Ruzzier (Adria)

SPLOŠNA LESTVICA PO TRETJI DIRKI: Novelli 29 točk, Dal Grande 23, Barattin 19, Borgobello 14, Petelin 12, Flaiban 11, Uliana R. 11, Uliana G. 10, Vettore 19, Valerio 9.

EKIPNA LESTVICA PO 3. DIRKI: La Pujese 42 točk, Cividale Valnatisone 34, Cansiglio 29, Adria 4, Veneta Infissi 19, Pedale Sanvitese 17, Stefanutti 14, Forti e Veloci 12, Wainer 11.

R. Pečar

TENIS

Za finale Davisovega pokala

«Azzurri» odpotovali v ZDA

RIM — Italijanski teniški igralci Panatta, Barazzutti, Bertolucci in Zugarelli so odpotovali včeraj v ZDA, kjer bodo od 14. do 16. decembra odigrali finale za Davisov pokal.

Poleg štirih igralcev je odpotoval še Ocleppo, za katerega bodo to bolj počitnice, hkrati pa koristno izkustvo.

Reprezentančni kapetan Vittorio Crotta je izjavil, da bodo tenisarji izkoristili čas za zadnje in temeljite priprave: vsaj 4 ali 5 ur dnevno in bodo v finalu za najbolj prestižni teniški pokal dali vse od sebe. Postavili so si cilj: lepo igro, saj nimajo skoraj nobene možnosti za uspeh. Vsa predvidevanja so namreč v prid Američanov.

OBVESTILO

Rekreacijski odsek ŠZ Bor sporoča, da bo

REKREACIJSKA ODBOJKA

na sporedu vsak torek, od 21. ure dalje.

Uredništvo, uprava, oglasni oddelek, TRST, Ul. Montecchi 6, PP 559 Tel. (040) 79 46 72 (4 linije)
Podružnica Gorica, Drevored 24 Maggio 1 — Tel. (0481) 8 33 82 57 23
Naročnina
Mesečno 3.500 lir — vnaprej plačana celotna 32.000 lir. Letno naročnino za inozemstvo 48.000 lir, za naročnike brezplačno revija «DAN».
V SFRJ številka 3.50 din, ob nedeljah 4.00 din, za zasebnike mesečno 50,00, letno 500,00 din, za organizacije in podjetja mesečno 65.00, letno 650,00 din
Poštni tekoči račun za Italijo Založništvo tržaškega tiska, Trst 11-5374

PRIMORSKI DNEVNIK

Za SFRJ Žiro račun 50101-603-45361 «ADIT» DZS 61000 Ljubljana, Gradišče 10/II nad., telefon 22207
Oglasi Ob delavnikih: trgovski 1 modul (šir 1 st., viš 43 mm) 22.600 lir. Finančni 800, legalni 700, osmrtnice 300, sožalja 400 lir za mm višine v širini 1 stolpca. Mali oglasi 200 lir beseda. Ob praznikih: povišek 20% IVA 14%. Oglasi iz dežele Furlanije - Julijske krajine se naročajo pri oglasnem oddelku ali upravi. Iz vseh drugih dežel v Italiji pri SPI.
Odgovorni urednik Gorazd Vesel
Izdaja in tiska ZTT Trst
Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

PRIZIVNA OBRAVNAVA PROTI BIVŠIM VODITELJEM RB

Glavni pravdnik zahteval potrditev zapornih kazni

Teroristi pasivno spremljajo dogajanja v sodni dvorani - Danes posegi zagovornikov

TURIN — Prizivni proces proti «zgodovinskemu jedru» rdečih brigad se brez večjih presenečenj počasi bliža h koncu. Obravnava v bivši vojašnici «Lamarmora», ob tej priliki preurejeni v pravi bunker, se je včeraj nadaljevala z več kot dveurnim posegom glavnega pravdnika Silvestra, ki je, kot je bilo sicer pričakovati, zahteval za vse priprte brigadiste potrditev prvostopenjske kazni, ker tudi po zakonu ne more zahtevati ostrejše obsodbe, ker priziva nista vložila državno pravdništvo ali javni tožilec, temveč zagovorniki obtožencev. Večji del svojega govora je Silvestro posvetil aferi «patra mitra» Silvana Girotta in njegovim stikom z odvetnikom Borgno in Lazagno, ki sta kot pravi obtožnica posredovala pri zdravniku Levatiju, da je bivšega meniha spravil v stik s Curciom in pajdaši. Generalni pravdni v ta namen ni povedal nič novega, ampak je posredno zagovarjal bivšo obveščevalno službo SID ter zahteval za Borgno, odvetnika iz Borgomanera pri Novari, znižanje kazni za en oleto. Kot je znano je bil odvetnik na prvem procesu obsojen na tri leta zapora.

Nato je spregovoril odvetnik Pisapia, zagovornik Borgne, ki je med drugim dejal, da je njegov klient pomagal Girottu le iz humanitarnih vzrokov, ker je verjel, da je slednji preganjen s strani čilskega fašističnega režima. Zatem je bila obravnava prekinjena in se bo nadaljevala s posegi še ostalih zagovornikov obtožencev, ki so na prostosti, medtem ko bodo uradni branilci teroristov po vsej verjetnosti pripravili skupni dokument, ki ga bodo predali sodstvu. Po predvidevanjih bi morali sodniki začeti posvetovanja že v petek in že isti dan bi morala biti znana razsodba.

Tudi včeraj so brigadisti pasivno spremljali dogajanja v jekleni kletki in so ob določenem času, kot že običajno, zapustili dvorano ter pustili le dva «opazovalca». Rdeča nit procesa ni bila doslej toliko rovarjenje prvega jedra, teroristične organizacije, kot ne dogajanja okrog skrajno dvoumne osebnosti Silvana Girotta ter njegovi odnosi tako s SID kot z rdečimi brigadami. A tudi v tem smislu, ta proces ni prinesel bistvenih novosti, čeprav je odvetnik obtoženega Lazagne večkrat zahteval naj sodni zbor vzame v poštev nekatere akte in dokumente, o vlogi urada D (bivše obveščevalne službe), ki mu je poveljeval general Maletti, ki pričajo, da je bil «pater mitra» plačanec SID.

O napetosti ki vlada znaj bivše vojašnice «Lamarmora» pa priča dogodek, ki bi lahko imel tragične posledice: karabinjer je namreč z orožjem po pomoti ranil kolego. Uradne verzije tega dogodka ni, kaže pa, da se je karabinjerju nehote sprožil strel, ki je ranil kolego, ki so ga sprejeli v bolnišnico, njegovo zdravstveno stanje pa ni zaskrbljujoče. To je doslej edini resnejši incident, ki se je pripetil v bližini «super» nadzorovane bivše vojašnice «Lamarmora». (st)

EGS o ribolovu

BRUSELJ — Konstruktivnejši odnos, ki ga je britanska delegacija izkazala na zadnjem zasedanju ministrskega sveta EGS, je omogočil sprejem dveh sklepov glede dokončne ureditve ribolova v vodah držav članic in vseh posegov, ki so potrebni, da se ohrani ribje bogastvo.

Ministrski svet je sklenil, da bo do 1. februarja 1980 določil obseg dovoljenega ulova v vodah držav članic za prihodnje leto in da se z 31. januarjem 1980 uvede kontrolni sistem o ulovljenih ribah.

Italijanski minister za trgovinsko mornarico Evangelisti je pozval izvršno komisijo EGS, naj začne s pogajanji z Jugoslavijo, zato da se zajamči italijanskim ribičem ribolov v jugoslovanskih vodah. Zaenkrat ima to dovoljenje 55 italijanskih ribiških ladij, vendar bo pogodba zapadla 31. decembra.

Socialisti in radikalci za legalizacijo hašiša

RIM — Skupina radikalnih in socialističnih poslancev, med katerimi Teodori, Melega, Raffaelli, Mancini in Martelli, je večraj med tiskovno konferenco predstavila časnikarjem vsebino zakonskega osnutka glede uživanja mamil v Italiji, ki ga 20 socialistov in radikalcev misli predstaviti poslanski zbornici.

Poslanci se zavzemajo za liberalizacijo derivatov «cannabis indica», kot so hašiš in marijuana, za brezplačno razdeljevanje pod zdravniškim nadzorstvom heroina narkomanom in za strogo preganjanje trgovcev z mamili. Prepričani so, da bi se s tako zakonodajo lahko znižalo število smrti zaradi uživanja heroina in prekinil vez med kriminalom in toksikomanom, tako da bi se lahko slednji postopoma uvajal v «normalno» življenje. Bistvo njihovega osnutka pa je zakon, ki naj odpravi črno borzo mamil v Italiji, kar je prvi vzrok za razširjanje heroina med mladimi.

Nevarno policijsko zasledovanje

CAGLIARI — V Monserratu pri Cagliariju so včeraj karabinjerji z vrtoglavim zasledovanjem po mestnih ulicah ustavili avtomobil s tremi domnevnimi roparji. Vest kot taka ne bi zaslužila omembe, a dejstvo, da je bilo zasledovanje vredno kake ameriške televizijske kriminalke, s streljanjem, pravim slalomom med avtomobili in končno zmago varnostnih sil, potem ko se je bežeči avto zabil v neki traktor, opravičuje tudi tako pisanje. Le naključju je treba namreč pripisati, da se ni zasledovanje tragično končalo, saj so bile ulice natrpane z ljudmi.

LONDON — Včeraj so v Londonu obsodili na dosmrtno ječo 40-letnega Johna Childsa, ki je v obdobju od 1974 do 1978 umoril šest oseb. Najbolj grozljivo je opravil s prvo žrtvijo, lastnikom neke tovarne igrač, kjer je Childs bil zaposlen.

Po umoru je Childs kupil stroj za mletje mesa, a se mu je pokvaril, nato je poskušal truplo razkosati, da bi se ga v straniščni školjki iznebil.

Pet dni brez dobav plinskega olja

RIM — Podjetja, ki upravljajo razdeljevalno mrežo petrolejskih proizvodov, od danes do nedelje ne bodo dobavljala plinskega olja za ogrevanje in za pogon prevoznih sredstev. Manjše težave bodo tudi pri dobavah bencina, saj ne bodo delale le privatne črpalke, medtem ko bodo tiste (in teh je velika večina), ki spadajo v razdeljevalno mrežo petrolejskih družb, redno odprte. Združenje Assopetroli, ki zastopa trgovce na debelo in je včlanjeno v trgovsko zvezo Confcommercio, je iz blokade izključilo le bolnišnice in šole vseh vrst. Namen protestne akcije je doseči od vlade, da prizna združenju pravico do udeležbe pri izdelavi programov za dobavljanje petrolejskih proizvodov in pri upravljanju ustreznih skladov za uvažanje teh proizvodov.

V zvezi s petrolejsko krizo je medtem včeraj v Bruslju ministrski svet EGS potrdil porazdelitev 427 milijonov ton petroleja, ki jih sme deveterica uvoziti v letu 1980 po sporazumih iz Tokia. Delež Italije je 103,5 milijona ton, ki bo po uradnih ocenah vlade kril le 80 odstotkov potreb. Potrditev skupnega stališča držav EGS so zahtevale ZDA pred ponedeljkovim sestankom mednarodne agencije za energijo, ki bo v Parizu.

BENEŠKI DNEVNIK

ZVEZA BENEŠKIH ŽEN PRIREDILA SREČANJE O VPRAŠANJIH ZDRAVSTVA

Poglobili so še zlasti tisto problematiko, ki bo sodila v okvir dejavnosti krajevne zdravstvene enote

ŠPETER — Tudi ženske v Nadiških dolinah se zanimajo za družbeno stvarnost. Dokaz za to je tudi v visoki udeležbi žensk na treh predavanjih z razpravo, ki jih je v Špetru priredila Zveza beneških žen. Ciklus predavanj se je končal v četrtek zvečer z okroglo mizo, ki so se je udeležili primarij oddelka za kronična obolenja v čedadski bolnišnici dr. Vittorio Rotolo, ravnatelj centra za umsko zdravje iz Čedada dr. Lucio Campanella in socialna asistentka dr. Gabriella Totolo, zaposlena pri službi za socialno skrbstvo gorske skupnosti Nadiških dolin.

Govorniki so na kratko orisali namene, sredstva in tudi težave teh služb. Njihovim posegom je sledila živahna razprava, ki je trajala približno dve uri.

Prisotne ženske so še zlasti opozorile na premajhno prisotnost krajevnih upraviteljev, saj bi jih lahko prešteli na prste ene roke, medtem ko se je pa udeležilo okrogle mize več zdravnikov, zdravstvenih operaterjev in socialnih delavcev. Prisoten je bil tudi občinski odbornik za skrbstvo Elio Coren.

Na srečanju so obravnavali tri vprašanja: bolnišniško oskrbo, službo umskega zdravja in skrb za stare; gre za tri ločena področja zdravstva, ki pa so med seboj tesno povezana glede na bodočo dejavnost krajevne zdravstvene enote. Prisotni so bili kritični do poskusa, da bi povsem ločili posamezne storitve in da bi ne uvedli nobenega skupnega načrtovanja posegov na področju zdravstva. Istočasno so se v razpravi izkristalizirale tudi jasne funkcije, ki jih morajo imeti posamezne strukture: bolnišnica, zdravstvena služba po domovih, center za umsko zdravje in dom za stare. Še zlasti so poglobili razpravo o tej zadnji ustanovi, ki bi se morala razvijati bolj dinamično in bi morala biti dejansko povezana s stvarnostjo okolja, v katerem deluje.

Gre za pomembna in pereča vprašanja, ki so se jih ženske Nadiških dolin lotile z resnostjo in z vnemo. Upati je torej treba le, da bi se ta pobuda še nadaljevala in da bi Zveza beneških žen tudi objavila rezultate svojega dela, kajti časopisi o tem delu lahko le obrobno poročajo.

Pičla udeležba na šolskih volitvah v Ukvah

UKVE — Volitve v razredne svete so bile tudi v osnovni šoli v Ukvah, samo s to razliko, da je bila udeležba bolj šibka. Mnogi starši se volitev niso udeležili iz protesta in ogorčenosti nad dejstvom, da šolske in občinske oblasti še vedno niso izstavile dovoljenja za pouk slovenščine.

Kot smo o zadevi že pisali, so starši ukljanskih otrok odposlali protestno pismo naslovljeno na šolskega skrbnika v Videm, naborješkemu županu Ehrlichu in didaktičnemu ravnatelju na Trbiž.

Mnogi starši so na glasovnice baje napisali: Zahtevamo slovensko šolo, glasbeno šolo in verouk. V razredni svet 4. razred sploh noben predstavnik staršev ni bil izvoljen, ker so starši volitve bojkotirali. Starši pravijo: «Saj to ni naša šola, ker nas nihče ne posluša».

Vodstvo Narodnega sveta koroških Slovencev je poslalo staršem in župniku v Ukve solidarnostno resolucijo. Resolucijo solidarnosti so podpisali tudi vsi dijaki gimnazije v Postojni in v pismu bodrijo organizatorje pouka k vztrajnosti.

S. Venosi

TRŽAŠKI DNEVNIK

OB NEDAVNEM DNEVU REPUBLIKE

V treh dneh prispelo v Trst nad 70 tisoč turistov iz SFRJ

Podatki ne zajemajo maloobmejnega prometa Mnogi turisti so «obšli» tržaške trgovine

Ob prazniku jugoslovanske republike smo zabeležili, da letos ni bilo običajnega navala turistov in kupcev z onstran meje, ki so se ga nadejali tržaški trgovci. Napisali smo tudi, da so številni turisti iz Jugoslavije «obšli» naše mesto ter nadaljevali pot v Gorico, v Videm in v druga središča naše dežele in sosedne dežele Veneto, kjer so cene nekoliko (ponekod celo občutno) nižje kakor v Trstu. Ti turisti naj bi se ustavili v tržaških prodajalnah vsaj ob povratku v domovino, kar se je do neke mere tudi uresničilo, saj so bili avtobusi in osebna vozila z jugoslovansko regitracijo v Trstu bolj na gosto posejani v petek in soboto, kakor pa ob samem prazniku republike v četrtek 29. novembra.

Statistični urad mejne policije — ta je pristojna za prehode v loku od Mavhinj do Lazareta — nam je včeraj dal na razpolago naslednje podatke: v treh dneh ob državnem prazniku v sosedni republiki, se pravi 28., 29. in 30. novembra, je dopotovalo čez pet mednarodnih prehodov na našem območju s potnim listom 70.278 jugoslovanskih državljanov, in sicer so mejni organi v sredo 28. novembra našteli 24.500 prihodov, v četrtek, 29. novembra 25.457 prihodov in v petek, 30. novembra, 20.321 prihodov. Podatkov o obisku prebivalcev s sosednega obmejnega pasu nismo vzeli v poštev, saj še zdaleč niso tako zgovorni kakor podatki o turistih, ki prihajajo k nam s potnim listom, se pravi iz bolj oddaljenih krajev Jugoslavije.

Kar zadeva promet na posameznih mejnih prehodih mednarodne kategorije, veljajo naslednji podatki (samo prihodi):

Prehodi	28.11.	29.11.	30.11.
Opčine (žel. postaja)	3.307	3.407	111
Fernetiči	4.089	2.100	3.231
Pesek	2.250	3.140	3.409
Škofije	2.880	2.870	3.018
Lazaret	530	1.198	1.890

Miklavžev sejem odprl svoje duri

V Trst se je vrnil že tradicionalni Miklavžev sejem in od ponedeljka, kot druga leta v tem obdobju, napolnil del Drevoreda 20. septembra s svojimi lučmi, barvami in vonjavami. S sto sedemdesetih stojnic bodo trgovci ponujali v najrazličnejših narečjih svoje blago, ki gre od sladkarij in oblačil tja do igrač, pa do najbolj pisanega kuhinjskega in drugega orodja. Do sobote, ko se bo sejem zaključil, se bo torej znaten del tržaške maloprodajne dejavnosti, ki je v teku leta osredotočena na Terezijansko četrt, preusmeril na Drevored.

Sejem je za Tržačane postal priložnost, da s sladkarijo ali z igračko osrečijo svoje otroke. Vedno bolj neradi pa segajo v žep, da nakupijo predmete, ki jih ne smatrajo za nujno potrebne, tudi v tem obdobju, ko je razpoložljivost denarja na splošno večja zaradi trinajstih plač. Tega se zavedajo vedno bolj tudi trgovci sami, ki so letos naslovili na občino le 1085 prošenj, da postavijo na Akvedotu svoje stojnice, namesto nekdanjih 1300, kar pa je vseeno lepo število. Tudi najhujše ekonomske krize ne prizadenejo tovrstnih pobud.

Brezplačna zdravstvena oskrba ostarelih ljudi

Pri petem občinskem zdravstvenem okrožju v Ul. Marenzi 6 je konec novembra začel brezplačno obratovati ambulatorij za ostarele ljudi, in to s sledečim urnikom: vsak ponedeljek, sredo in petek (razen ob praznikih) od 10.30 do 11.30.

SPET TRAGEDIJA ZARADI SLEPE NEUČAKANOSTI

Na koncertu skupine «Who» množica pohodila 12 ljudi

CINCINNATI — «Vlekli so me za lase, me porivali, pritiskali in mečkali z vseh strani. Vedel sem, da stopam po živih telesih, toda nisem mogel storiti ničesar», tako je pričal gledalec, ki se je udeležil tragičnega koncerta skupine «Who» v Cincinnatiju, med katerim je bilo poteptanih vsaj 12 ljudi, 20 pa težko ranjenih.

Čeprav se je že večkrat zgodilo, da je zaradi slepe neučakanosti množica pregazila človeška bitja in se ni pri tem ustavila, vedno znova preseneča nasilna smrt nedolžnega gledalca, ki se odpravi na stadion, da bi se na tekmi ali koncertu zabaval, čaka pa ga smrt, ki jo je zelo težko sprejeti.

Zanimanje med mladimi iz mesta Cincinnati za koncert, ki ga je v «Riverfront coliseum» priredila svetovno znana rock skupina «Who», je bilo izredno veliko. Ansambel je šele pred kratkim obnovil svojo glasbeno dejavnost, potem ko je njegov vodja, baterist Keith Moon, pred dobrim letom umrl zaradi previsoke doze mamila. Pete Townshend, ki sedaj vodi skupino, je najavil, da bodo novi koncerti prav v imenu umrlega Keitha, da se počasti njegov glasbeni doprinos v svetu rock in pop glasbe. Zato je bila reklama za koncert v Cincinnatiju izredno močna in vabljiva, mladi so ga pričakovali z navdušenjem.

Pred vhodi na stadion se je že šest ur in pol pred pričetkom sporeda zbrala večtisočglava množica mladih, ki niso imeli rezerviranih mest. Vsi so hoteli imeti boljša mesta, v bližini odra ali vsaj na dobro ozvočenj točki. Treba je tudi reči, da jih je bilo preveč, da bi lahko vsak dobil sedež. Tri četrt ure pred pričetkom: ko so vratarji odprli vrata, se je množica slepo usula na stadion.

«Skušali smo zajeziti val ljudi, ki je pritiskal na tiste, ki so bili prvi v vrsti. Bilo pa jih je preveč, da bi nam to uspelo. Hitro smo se umaknili, da ne bi množica pregazila tudi nas», tako pravi Ray Schertman, ki je bil odgovoren za red.

Kar je še posebno vprašljivo je dejstvo, da je koncert normalno potekel, ne da bi se bili gledalci zavedli pokola, ki se je malo prej odigral med njimi. Zakaj odgovorni organi niso prekinili koncerta, saj težko sprejmemo dejstvo, da se po smrti 12 oseb ni nič spremenilo. Kapetan javne varnosti Menkhaus je izjavil: «Mislim, da je bilo v interesu vseh, da nismo prekinili koncerta. Če bi to storili, mislim, da bi nastal preplah, ki bi lahko bil še usodnejši od začetnega dogodka.»

To dejstvo nas preveč spominja na tragedijo, ki se je odvila pred nekaj meseci na nogometnem igrišču v Rimu, ko je skupina mladih navijačev izstrelila raketo in pri tem ubila gledalca Vincenza Paparellija. Še od takrat nam je ostal dvom: niso prekinili tekme, ker bi nastal preplah, ali ker se organizatorji niso hoteli odreči izkupičku?

Kupi čevljev in oblek, ki jih je tragični naval množice zapustil pri vhodnih vratih stadiona (Telefoto AP)

V nesreči na delu ubit 15-letni vajenec

TRAPANI — Vsa opozorila in javni opomini, ki nakazujejo problem zaposlovanja mladoletnih in skrb, da se uresničijo vsi državni predpisi glede njihove varnosti na delu, še posebno za težka in nevarna dela, ostajajo le klic vpijočega v puščavi. V Palermu je namreč 15-letni zidarski vajenec, Giuseppe Castiglione, postal žrtev nesreče na delu, ker je nanj padel hranilnik poln vode.

Sindikalni predstavnik gradbenih delavcev, Giacomo Todaro, je včeraj poudaril, da je tako stanje nevzdržno, saj je to bila tretja smrtna nesreča mladoletnih delavcev v zadnjih letih.

PROCES PROTI FUMAGALLIJU IN PAJDAŠEM

Sodniki znižali kazni črnim prevratnikom MAR

Po včerajšnji prizivni razsodbi bosta ostala v zaporu le dva fašista - Ogorčenje javnega mnenja

BRESCIA — Z razsodbo se je včeraj v lombardijskem mestu končala drugostopenjska sodna obravnava proti fašistični prevratniški skupini MAR (Movimento d'azione rivoluzionaria), ki jo je vodil Carlo Fumagalli. Po več kot 24-urnem posvetovanju so sodniki zvišali kazni le trem obtožencem, kar enajstim fašistom pa je sodni zbor znižal zaporne kazni, na katere so bili obsojeni na prvostopenjskem procesu, ki je kot znano trajal več kot eno leto.

Spričo včerajšnje razsodbe bosta ostala v zaporu le Carlo Fumagalli, ki je bil obsojen na 18 let zapora (na dve manj kot na prvem procesu) ter Alessandro D'Intino, ki je bil obsojen na šest let zapora, a bi moral biti že sredi januarja na prostosti zaradi zapadlosti roku preventivnega zapora. Zaradi istega razloga sta že od včeraj na prostosti obtoženca Nervi in Spedini, medtem ko je bila cela vrsta fašistov obsojena le na plačilo denarnih glob in soonih stroškov. Zvedelo se je, da bodo sedaj nekateri obtoženci celo vložili priziv na kasacijsko sodišče ter zahtevali popolno oprostitev.

S tem procesom pade zastor nad rovarjenjem fašistične skupine MAR, ki je kljub vsemu ostalo delno nerazkrito, kot so posredno potrdili sami sodniki in javni tožilec, ki je zahteval znatno višje kazni za skoraj vse obtožence. Preiskave in policijski izsledki jasno govorijo o organizaciji polvojaških «manifestacij» v Valtellini, o «aktivnem» sodelovanju s skupino Edgarda Sogna, ki je pripravljala takozvani «beli golpe», o rovarjenju milanske «molčeče večine», ki jo je vodil zloglasni odvetnik Adamo Degli Occhi, ki ga je sodnik zbor na prvostopenjskem procesu obsodil na pet let in en mesec zaporne kazni ter o številnih drugih prevratniških dejanjih. Včeraj pa so milanskemu odvetniku sodniki kazen znatno znižali na dve leti in en mesec zapora, od katerih so mu eno leto in štiri mesece celo oprostili. Prizivno sodišče je tudi določilo, da bo lahko Degli Occhi odslej naprej lahko mirno upravljal javne službe, medtem ko so mu to na prvem procesu prepovedali.

Včerajšnja razsodba dokazuje s kakšno lahkoto so sodniki znižali kazni večini fašističnih prevratnikov, ki so tako sedaj skoraj vsi na prostosti. Demokratična javnost je upravičeno zahtevala resnico o zagonetnem rovarjenju fašistične celice in o njenih povezavah z državnimi organi, na prvostopenjski sodni obravnavi je vse kazalo, da bo resnica vendarle vsaj delno prišla na dan, včeraj pa so ta pričakovanja ostala nezadoščena. (st)

GUADALAJARA — Neki španski živinozdravnik je prometni policiji, ki ga je našla z avtom v obcestnem jarku izjavil, da mu je že nekaj minut sledil NPL (neidentificiran leteči predmet). Luči «letečega krožnika» so ga oslepile, da je izgubil nadzorstvo nad vozilom.

ZARADI GOSPODARSKIH NEUSPEHOV SOCIALDEMOKRATSKE VLADE

Zmaga centristov in konservativcev na islandskih političnih volitvah

Kljub nazadovanju socialdemokratov in komunistov bodo baje centristi sestavili levosredinsko vlado

REYKJAVIK — Islandske politične volitve v nedeljo in ponedeljek so potrdile splošni evropski trend postopnega napredovanja centrističnih in desničarskih strank. V «althingu», najstarejšem evropskem parlamentu, ki so ga ustanovili leta 930, bo stranka neodvisnosti (konservativci) imela 21 poslancev, stranka napredka (centristični reformatorji) 17, ljudska zveza (komunisti) 11 in socialdemokrati 10 poslanskih mest.

Bolj kot ti podatki pa je važna analiza premikov. Največ poslanskih mest (5) so pridobili centristi, eno mesto pa konservativci. Glavni poraženci sedanjih volitev pa so socialdemokrati, ki so izgubili 4 poslanska mesta in s tem zapravili predsedstvo vlade, komunisti pa so izgubili 3 poslanska mesta.

Kljub vsemu opazovalci domnevajo, da bo prihodnja vlada levosredinska in jo bo vodil lider stranke neodvisnosti Steingrimur Hermannsson. Dosedanji predsednik vlade socialdemokrat Benedikt Grondal bo že ta teden odstopil. Medtem pa so v teku pogajanja med strankami za sestavo nove vlade, ki bo v vsakem primeru koalicijska.

Premik proti desni so islandski politični opazovalci predvidevali, po sedanjih rezultatih trdijo celo, da je bil manjši kot so ga predvidevali. Volivci so bili razočarani nad vodenjem gospodarske politike, socialdemokratska zagotovila, da bodo nevšečnostim kos, jih niso prepričala. Obe meščanski stranki pa sta vso svojo predvolilno kampanjo usmerili prav na gospodarske probleme, v tesni povezavi z njimi pa sta zagovarjali obstanek Islandije v paktu NATO.

Največja «letalonosilka» Atlantskega oceana, Islandija, je za NATO nenadomestljive strateške važnosti. Z oporišča Keflavik nadzorujejo premike podmornic v vsem severnem Atlantiku in sovjetska vojaška letala, ki letijo proti Kubi. To strateško nenadomestljivost bodo skušali sedaj s pridom vnovčiti, kar ni uspelo bivši socialdemokratski vladi. (voc)

Kristina Onassis in osamljenost

ATENE — Tudi tretja poroka 28-letne milijarderke Kristine Onassis je šla po vodi. Po mnenju nekega njenega prijatelja, se je 16 mesecev po poroki s sovjetskim državljanom Zauzovom Kristina ločila, ker «je šlo bolj za simpatijo kot ljubezen», mrko moskovsko življenje pa jo je še bolj zmrznilo.

Prvič se je Kristina poročila, ker se je hotela izmakniti očetovemu zatiranju, drugič, ker je bila poroka uresničitev sanj, tretjič pa, da bi ubežala samoti. Zdi pa se, da ostaja bogata Kristina še vnaprej osamljena, kljub temu, da ni sama. Čudno, da ji ni še nihče dopovedal, da osamljenosti ne rešujemo s spoznavanjem drugih ljudi, ampak samega sebe.

V Južni Afriki so zaplenili 7 ton marihuane

PRETORIA — Južnoafriška policija je v Port Shepstonu zaplenila tovornjak, ki je prevažal sedem ton marihuane v vrednosti 12 milijard lir in aretirala tri osebe, ki so bile na tovornjaku. To je najpomembnejša akcija v boju proti mamilom, kar jih je južnoafriška policija izvedla v zadnjih letih.

25 let Tomosa

Delovni kolektiv koprskega Tomosa je proslavil 25-letnico ustanovitve tovarne. Ob tej priložnosti so podelili priznanja najzaslužnejšim delavcem, družbenopolitičnim organizacijam ter poslovnim sodelavcem. V kulturnem delu programa je nastopil slovenski oktet.

V nagovoru delavcem je predsednik poslovodnega odbora Rafael Baraga poudaril, da bo ena izmed glavnih prihodnjih nalog tovarne pripraviti program za rentabilnejšo proizvodnjo ter okrepiti poslovno sodelovanje s proizvajalci motorne in avtomobilske industrije Jugoslavije, kakor tudi s proizvajalci kmetijske mehanizacije. L. O.

GASILCI SO PRAZNOVALI

Gasilci so počastili včeraj praznik svoje zavetnice sv. Barbare. Ob prazniku so pripravili v kasarni na Trgu Niccolini svečanosti, ki sta se je udeležila tudi vladni prefekt Marrosu in tržaški škof msgr. Bellomi. Oba sta v pozdravnih govorih poudarila velik doprinos gasilcev v najbolj težavnih pogojih nakar je poveljnik tržaških gasilcev inž. Mario Biasutti podal podrobno poročilo o delovanju gasilske postaje v zadnjem letu. Gasilci so tudi položili lovorov venec na spominsko obeležje pred kipcem sv. Barbare.

Knjiga o sodobni zgodovini dežele

V ponedeljek, 10. decembra, ob 12. uri bo na sedežu tržaške pokrajine snidenje med predstavniki tiska in avtorji nedavno izdane knjige «Storia regionale contemporanea — Guida alla ricerca». Knjiga je izšla v založbi Grillo na pobudo deželnega inštituta za proučevanje osvobodilnega gibanja v Furlaniji - Julijski krajini in s sodelovanjem pokrajinske uprave. Namenjena je še zlasti učnemu osebju in študentom višjih srednjih šol ter delavstvu iz sklopa tečajev 150 ur.

Sindikat NCCdL-CGIL proti evroizstrelkom

Tržaško pokrajinsko vodstvo sindikata NCCdL-CGIL je v tiskovnem sporočilu izrazilo veliko zaskrbljenost glede nameravane namestitve evroizstrelkov na italijanskem ozemlju, ker bi resno ogrozila mir na svetu. Sindikat z druge strani obsoja dogodke v Iranu z enako utemeljitvijo v želji, naj vendar razsodnost prevlada nad verskim mračnjaštvom in naj se v državi ustvarijo pogoji za resnični družbenogospodarski napredek.

Tatvina za 900.000 lir

Ob prihodu pred svojo trgovino Viale Sport v Ul. Muratti 1 je včeraj zjutraj čakala 67-letnega Davida Maiolo, ki stanuje v Ul. Cellini 2, neljubo presenečenje: vhodna vrata v prodajalno s športno opremo so bila vlomljena. Trgovcu je bilo takoj jasno, da so ponoči vdrli v trgovino tatovi; po nekajminutnem pregledu je Maiolo ugotovil, da so si nepridipravi prilastili 7 jopičev, 4 pare hlač in 27 nožev, iz blagajne pa so še izmaknili 50.000 lir. Na kraj je prispel izvedenec znanstvenega oddelka policije, agenti letečega oddelka pa so uvedli preiskavo. Vrednost ukradenega blaga znaša 900.000 lir.

Za smotrno uporabo letališč na ozemlju vseh treh Benečij

Deželni odbornik za promet in prevoze Cocianni se je med 11. konferenco o letalstvu v treh Benečijah zavzel za smotrnejše izkoriščanje letališč v Benetkah, Ronkah, Trevisu in Veroni. Naglasil je tudi potrebo po okrepitvi posebnih letalskih družb po vzoru avstrijske v režiji podjetja «Domestic Austrian Service» in jugoslovanske v režiji podjetja «Trans-Adria» med omenjenima državama, kot tudi med sosednimi obmejnimi področji.

Po trčenju v drog poletel za 8 metrov

Mlad motociklist se je včeraj popoldne ponesrečil v Miramarskem drevoredu v prometni nesreči, ki bi lahko imela zanj še hujše posledice. 16-letni Umberto Albrizio iz Ul. Murat 14 se je peljal na svojem benelliju 48 iz mesta proti Barkovljam, ko je v višini železniškega nadvoza nenadoma izgubil nadzorstvo nad motornim kolesom. Benelli je zavozil na pločnik in se zaletel v obcestni drog električne napeljave. Po treščenju v drog je fanta vrglo za kakih 7 do 8 metrov naprej, ob pristanku na cestišče pa si je zlomil laket desne roke ter se ranil po desni nogi.